

HE 201/2005 vp

**HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE
VUODEN 2006 TALOUSARVIOTA KOSKEVAN
HALLITUKSEN ESITYKSEN (HE 119/2005 vp)
TÄYDENTÄMISESTÄ**

Viitaten tämän esityksen yleisperusteluihin ja yksityiskohtaisten perustelujen selvitysoosiin ehdotetaan,
että Eduskunta päättäisi hyväksyä oheen liitetyn täydentävän esityksen hallituksen talousarvioesitykseen vuodelle 2006.

Helsingissä 18 päivänä marraskuuta 2005

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Toinen valtiovarainministeri *Ulla-Maj Wideroos*

YLEISPERUSTELUT

Eduskunnalle annetaan vuoden 2006 talousarvioesitystä (HE 119/2005 vp) täydentävä hallituksen esitys. Hallituksen esitys vuoden 2006 talousarvioksi annettiin eduskunnalle 16.9.2005 eikä valtiovarainvaliokunta ole vielä antanut siitä mietintöään.

Suomen bruttokansantuotteen kasvu jää kuluvana vuonna 2,1 prosenttiin. Vuonna 2006 kasvun ennakoitaan nousevan 3,2 prosenttiin ja tukeutuvan niin kulutukseen, investointeihin kuin ulkomaiseen kysyntäänkin. Laaja-alaisella kasvulla on varsin myönteisiä vaikutuksia myös työllisyyskehitykseen. Kuluttajahintojen nousua jarruttaa mm. kilpailu. Valtionvelan ennuste eroaa 16.9.2005 julkaistusta valtiovarainministeriön kansantalousosaston ennusteesta siten, että valtionvelan suhteessa bruttokansantuotteeseen arvioidaan supistuvan nopeammin kuin talousarvioesityksen pohjana olevassa ennusteessa.

Talouskehitys

Taulukko 1. Kansantalouden kehitys

	2002	2003*	2004*	2005**	2006**
Bruttokansantuote käyvin hinnoin, mrd. euroa	140,9	143,8	149,7	153,0	159,3
Bruttokansantuote, määrän muutos, %	2,2	2,4	3,6	2,1	3,2
Työttömyysaste, %	9,1	9,0	8,8	8,2	7,5
Työllisyysaste, %	67,7	67,3	67,2	68,0	68,2
Kuluttajahintaindeksi, muutos, %	1,6	0,9	0,2	1,0	1,3
Pitkät korot (valtion obligaatiot, 10 v), %	5,0	4,1	4,1	3,5	3,7

Taulukko 2. Julkisen talouden keskeisiä tunnuslukuja kansantalouden tilinpidon mukaan

	2002	2003*	2004*	2005**	2006**
	suhteutettuna bruttokansantuotteeseen, prosenttia				
Verot ja sosiaaliturvamaksut	45,5	44,5	44,2	44,6	44,2
Julkisyhteisöjen menot	49,8	50,9	51,1	51,6	51,1
Julkisyhteisöjen nettoluotonanto	4,2	2,3	1,9	1,8	1,8
Valtionhallinto	1,4	0,4	0,2	-0,5	-0,5
Paikallishallinto	-0,2	-0,6	-0,7	-0,5	-0,4
Sosiaaliturvarahastot	3,0	2,5	2,3	2,8	2,7
Työeläkelaitokset	3,0	2,7	2,6	2,7	2,6
Muut sosiaaliturvarahastot	0,0	-0,2	-0,2	0,1	0,1
Julkisyhteisöjen velka (EMU)	42,3	45,2	45,1	42,9	41,9
Valtionvelka	42,1	44,0	42,6	39,4	38,1

Varsinaisten tulojen arviota ehdotetaan korotettavaksi nettomääräisesti 301 milj. eurolla. Verotuloarvioita ehdotetaan korotettavaksi 311 milj. eurolla. Arvonlisäveron tuottoarviota ehdotetaan korotettavaksi 112 milj. euroa, autoveron tuottoarviota 100 milj. euroa ja varainsiirtoveron tuottoarviota 99 milj. euroa näiden veropohjien

Tuloarviot

	kasvettua aiempaa arvioitua nopeammin vuonna 2005. Yksityinen kulutuskysyntä ja erityisesti autojen ja kestopuutavarojen kulutus on kasvanut nopeammin kuin talousarvioesitystä annettaessa arvioitiin.
Määrärahat ja tasapaino	Talousarvioesityksen määrärahoihin ehdotetaan 79 milj. euron lisäystä. Budjettitalouden alijäämä pienenee täydentävän esityksen johdosta 222 milj. eurolla. Vuoden 2006 talousarvion kattamiseksi ehdotettavan velanoton määrä supistuu siten 396 milj. euroon.
EU-puheenjohtajuuskausi	Suomi toimii EU-puheenjohtajamaana jälkimmäisen vuosipuoliskon 2006. Puheenjohtajuuskauden menoihin ehdotetaan lisäystä 4,4 milj. euroa, jolloin määrärahojen yhteissumma on 40,8 milj. euroa vuonna 2006.
Kuntien valtionosuudet	Kuntien valtionosuuksia ehdotetaan kuntien verotuloihin perustuvien tasauserien nettolisäysten ja -vähennysten muuttumisesta johdosta lisättäväksi 25,7 milj. euroa.
Uudet palkkausjärjestelmät	Useille virastoille ehdotetaan lisämäärärahoja uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisen johdosta. Sopimuksia uusista palkkausjärjestelmistä on tehty 96 virastossa ja näiden sopimusten piirissä on 74 prosenttia valtion henkilöstöstä.
Muut määrärahat	Ansiopäivärahamenojen kasvu lisää valtionosuuksia työttömyyskassoille 28 milj. eurolla.
	Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotukeen ehdotetaan 13,4 milj. euron vähennystä siirtona Maatilatalouden kehittämisrahastoon.
Vaalikauden kehys	Vuoden 2006 kehystasoon tehdään noin 4 milj. euron kustannustasokorotus syksyllä 2005 sovittujen uusien palkkausjärjestelmien käyttöönoton johdosta. Korotuksen jälkeen kehystaso on 29 833 milj. euroa. Kehykseen kuuluvien määrärahojen yhteissummaksi vuodelle 2006 hallitus ehdottaa 29 620 milj. euroa, jolloin jakamattomaksi varaukseksi jää 213 milj. euroa lisäbudjettitarpeita varten. Kehyksen ulkopuolisiksi menoiksi vuodelle 2006 ehdotetaan 9 912 milj. euroa.

Käsiteltävänä olevien ja nyt arvioitujen tuloarviomuutosten jakaantuminen osastoittain, euroa

Osasto	Hallituksen esitys talousarvioksi	Täydentävä esitys	Yhteensä
11. Verot ja veronluonteiset tulot	33 098 949 000	311 000 000	33 409 949 000
12. Sekalaiset tulot	4 482 373 000	8 500 000	4 490 873 000
13. Korkotulot ja voiton tuloutukset	1 024 895 000	-19 000 000	1 005 895 000
15. Lainat (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	228 864 000	-	228 864 000
Yhteensä (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	38 835 081 000	300 500 000	39 135 581 000
Nettolainanotto ja velanhallinta (mom.15.03.01)	617 354 000	-221 537 000	395 817 000
Yhteensä	39 452 435 000	78 963 000	39 531 398 000

Käsiteltävänä olevien ja nyt ehdotettujen määrärahamuutosten jakaantuminen pääluokittain, euroa

Pääluokka	Hallituksen esitys talousarvioksi	Täydentävä esitys	Yhteensä
21. Eduskunta	104 480 000	-	104 480 000
22. Tasavallan presidentti	11 465 000	150 000	11 615 000
23. Valtioneuvosto	72 529 000	2 000 000	74 529 000
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	895 437 000	-53 000	895 384 000
25. Oikeusministeriön hallinnonala	692 700 000	2 422 000	695 122 000
26. Sisäasiainministeriön hallinnonala	1 545 639 000	2 257 000	1 547 896 000
27. Puolustusministeriön hallinnonala	2 273 933 000	102 000	2 274 035 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	5 787 698 000	4 577 000	5 792 275 000
29. Opetusministeriön hallinnonala	6 456 689 000	7 976 000	6 464 665 000
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	2 700 067 000	394 000	2 700 461 000
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	1 722 550 000	5 608 000	1 728 158 000
32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala	971 635 000	1 331 000	972 966 000
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	11 262 550 000	52 199 000	11 314 749 000
34. Työministeriön hallinnonala	1 965 218 000	-	1 965 218 000
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	751 845 000	-	751 845 000
36. Valtionvelan korot	2 238 000 000	-	2 238 000 000
Yhteensä	39 452 435 000	78 963 000	39 531 398 000

TULOARVIOT

Osasto 11 VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut

<i>01. Arvonlisävero</i>			kasvanut aiemmin arvioitua nopeammin.	
Momentille	arvioidaan	kertyvän	Vuonna 2006 arvonlisäveropohjan arvioidaan kasvavan 4 %.	
12 590 000 000 euroa.				
<i>Selvitysosa:</i> Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.			2006 talousarvio	12 590 000 000
Lisäys 112 000 000 euroa talousarvioesityksen 12 478 000 000 euroon nähden aiheutuu arvonlisäveropohjan aiemmin arvioitua nopeammasta kasvusta vuonna 2005. Erityisesti autojen ja kestokulutushyödykkeiden kulutus on			2005 II lisätalousarvio	70 000 000
			2005 talousarvio	11 008 000 000
			2004 tilinpäätös	10 605 034 368

10. Muut verot

<i>03. Autovero</i>			Lisäys 100 000 000 euroa talousarvioesityksen 1 300 000 000 euroon nähden perustuu siihen, että uusien henkilöautojen myyntiä vuonna 2006 koskevat arviot ovat aikaisempaa positiivisemmat. Uusien henkilöautojen	
Momentille	arvioidaan	kertyvän		
1 400 000 000 euroa.				
<i>Selvitysosa:</i> Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.				

myynniksi vuonna 2006 arvioidaan 150 000 kappaletta.

2006 talousarvio	1 400 000 000
2005 II lisätalousarvio	110 000 000
2005 talousarvio	1 200 000 000
2004 tilinpäätös	1 234 906 994

05. Varainsiirtovero

Momentille arvioidaan kertyvän 535 000 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Lisäys 99 000 000 euroa talousarvioesityksen 436 000 000 euroon nähden aiheutuu varainsiirtoveron veropohjan aiemmin arvioitua

suuremmasta kasvusta. Verokertymää on lisännyt asunto- ja kiinteistökaupan kasvun lisäksi myös veropohjaan kuuluvan arvopaperikaupan kasvu muun muassa yritysjärjestelyiden seurauksena. Vuonna 2006 varainsiirtoveron tuoton ei arvioida kasvavan edellisvuotisesta, koska verotuoton kasvuun vuonna 2005 ovat vaikuttaneet myös kertaluonteiset tekijät.

2006 talousarvio	535 000 000
2005 II lisätalousarvio	111 000 000
2005 I lisätalousarvio	50 000 000
2005 talousarvio	374 000 000
2004 tilinpäätös	419 327 493

Osasto 12 SEKALAISET TULOT

28. Valtiovarainministeriön hallinnonala

99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot	korvausten regresseistä aiheutuvien tulojen arvioitua suuremmasta kertymästä.	
Momentille arvioidaan kertyvän 11 380 000 euroa.	2006 talousarvio	11 380 000
<i>Selvitysosa:</i> Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.	2005 II lisätalousarvio	—
	2005 I lisätalousarvio	4 700 000
	2005 talousarvio	66 000 000
Lisäys 500 000 euroa talousarvioesityksen 10 880 000 euroon nähden aiheutuu vakuutus-	2004 tilinpäätös	139 905 379

39. Muut sekalaiset tulot

01. Sakkorahat	arvioidaan jatkuvan samankaltaisena myös	
Momentille arvioidaan kertyvän 75 000 000 euroa.	vuonna 2006.	
<i>Selvitysosa:</i> Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.	2006 talousarvio	75 000 000
	2005 II lisätalousarvio	6 000 000
	2005 talousarvio	65 000 000
Lisäys 8 000 000 euroa talousarvioesityksen 67 000 000 euroon nähden perustuu vuoden 2005 toteutuneeseen kehitykseen. Kehityksen	2004 tilinpäätös	66 693 166

Osasto 13

KORKOTULOT JA VOITON TULOUTUKSET

05. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset

<i>01. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset</i>		tustavoite valtiolle pienenee metsäteollisuuden
Momentille	arvioidaan kertyvän	työtaistelun takia.
101 100 000 euroa.		
<i>Selvitysosa:</i> Päätösosa korvaa talous-		2006 talousarvio
arvioesityksen momentin päätösosan.		2005 I lisätalousarvio
Vähennys 19 000 000 euroa talousarvioesi-		2005 talousarvio
tyksen 120 100 000 euroon nähden aiheutuu		2004 tilinpäätös
siitä, että Metsähallituksen vuoden 2005 tulou-		
		101 100 000
		2 942 000
		105 295 000
		90 139 000

Osasto 15

LAINAT

03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta

<i>01. Nettolainanotto ja velanhallinta</i>		Tulojen ja menojen erittely	€
Momentille	merkitään	nettotuloa	
395 817 000 euroa.		Tulot	
<i>Selvitysosa:</i> Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin ensimmäisen kappaleen.		Nimellisarvoinen nettolainanotto (netto)	441 817 000
Vähennys 221 537 000 euroa talousarvioesityksen 617 354 000 euroon nähden aiheutuu tämän täydentävän esityksen tulojen ja menojen muutoksista.		Emissiovoitot (netto)	-
		Menot	
		Emissiotappiot (netto)	-25 000 000
		Pääomatappiot (netto)	-21 000 000
		Nettotulot	395 817 000
		2006 talousarvio	395 817 000
		2005 I lisätalousarvio	-939 783 000
		2005 talousarvio	939 783 000
		2004 tilinpäätös	31 637 998

M Ä Ä R Ä R A H A T

Pääluokka 22 TASAVALLAN PRESIDENTTI

02. Tasavallan presidentin kanslia

75. <i>Perusparannukset</i> (siirtomääräraha 3 v)		tinlinnan sähköjohtojen sekä -laitteiden uusi-
Momentille myönnetään 1 300 000 euroa.		misesta putkinousutyön yhteydessä.
<i>Selvitysosa:</i> Päätösosa korvaa talous-		
arvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.	2006 talousarvio	1 300 000
	2005 talousarvio	581 000
	2004 tilinpäätös	1 735 000
Lisäys 150 000 euroa talousarvioesityksen		
1 150 000 euroon nähden aiheutuu Presiden-		

Pääluokka 23 VALTIONEUVOSTO

02. Valtioneuvoston kanslia

21. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Määrärahasta saa käyttää enintään 40 000 euroa Pääministerin parhaat käytännöt -kilpailun 2006 palkintoihin.

Selvitysosa: Päätösosa lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan toiseksi kappaleeksi.

2006 talousarvio	21 250 000
2005 II lisätalousarvio	120 000
2005 I lisätalousarvio	206 000
2005 talousarvio	21 738 000
2004 tilinpäätös	20 026 000

22. EU-puheenjohtajuus (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 25 370 000 euroa.

Nettobudjetoinnissa otetaan huomioon neljännen laatukonferenssin ilmoittautumismaksuista saatavat tulot.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen ja päätösosan toinen kappale lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan kolmanneksi kappaleeksi.

Lisäys 2 000 000 euroa talousarvioesityksen 23 370 000 euroon nähden aiheutuu EU-puheenjohtajuuskauden toteutuksen kokousjärjestelykuluista.

Lisäksi talousarvioesitykseen nähden momentin määräraha muutetaan nettomäärärahaksi siltä osin, että nettobudjetoinnissa otetaan huomioon neljännen laatukonferenssin ilmoittautumisesta saatavat tulot 614 000 euroa.

2006 talousarvio	25 370 000
2005 talousarvio	3 000 000
2004 tilinpäätös	3 000 000

99. Valtioneuvoston muut menot

25. Jatkosodan ihmisluovutukset -tutkimushanke (siirtomääräraha 2 v)

Määrärahaa saa käyttää tutkimuksesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa

käyttää enintään kymmentä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen.

2006 talousarvio	414 000
2005 talousarvio	484 000
2004 tilinpäätös	255 000

26. Kemikaaliviraston valmistelumenot (siirtomääräraha 2 v)

Valtioneuvoston kanslia saa tehdä vuonna 2006 EU:n kemikaaliviraston toimitiloja koskevan esivuokrasopimuksen ja varsinaisen vuokrasopimuksen sekä muita toimitiloihin liittyviä sopimuksia, joista aiheutuu menoja vuoden 2006 jälkeisille vuosille yhteensä enintään 6 500 000 euroa. Valtuudesta saa aiheutua menoja vuoden 2007 loppuun mennessä enintään 2 300 000 euroa, vuoden 2008 loppuun mennessä enintään 4 400 000 euroa ja vuoden 2009 loppuun mennessä yhteensä enintään 6 500 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan kolmanneksi kappaleeksi.

EU:n kemikaaliviraston toimitilojen käyttöönoton ensimmäisen vaiheen on arvioitu ajoittuvan kevääseen 2007, mikäli REACH-asetuksen käsittelyn aikataulu toteutuu suunnitelmien mukaan. Tämän pohjalta käydään neuvottelut toimitilojen esivuokrasopimuksesta ja muista toimitiloihin liittyvistä sopimuksista. Esivuokrasopimus on tarpeen tehdä vuoden 2006 alussa, jotta toimitilat olisivat käyttövalmiina keväällä 2007. Toimitilojen varsinainen vuokrasopimus on tarkoitus tehdä kolmeksi vuodeksi, mahdollisella lisävuodella. Sopimukseen on tarkoitus kirjata se, että se siirtyy EU:n kemikaaliviraston itsensä nimiin heti, kun virastolla on siihen oikeudellinen pohja ja budjetti. Vaikka sopimuksen vastuut siirtyvät mitä todennäköisimmin virastolle vuoden 2007 lopulla, vuokrasopimusta tehtäessä Suomen valtio sitoutuu siihen, että vuokra maksetaan koko sopimuskaudelta.

2006 talousarvio	120 000
------------------	---------

Pääluokka 24 ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ulkoasiainhallinto

<i>21. Ulkoasiainhallinnon toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v)		henkilön palkkausmenojen siirrosta momentille 26.75.21.
Momentille myönnetään nettomäärärahaa 179 184 000 euroa.		
<i>Selvitysosa:</i> Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.		
Vähennys 53 000 euroa talousarvioesityksen 179 237 000 euroon nähden aiheutuu yhden		
	2006 talousarvio	179 184 000
	2005 II lisätalousarvio	1 130 000
	2005 I lisätalousarvio	1 358 000
	2005 talousarvio	174 875 000
	2004 tilinpäätös	172 028 000

30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö

<i>50. Valtionapu Teollisen yhteistyön rahasto Oy:lle</i>		toumuksia saa antaa siten, että niiden piiriin kuuluvien maksettujen luottojen, osake- ja osuussijoitusten ja takausten yhteinen pääomamäärä saa olla vasta-arvoltaan enintään 168 187 926 euroa ja nostettujen muiden kuin euromääräisten lainojen yhteinen pääoma enintään 100 000 000 euroa.
Momentille ei myönnetä määrärahaa.		
Valtioneuvosto voi Teollisen yhteistyön rahasto Oy:stä annetun lain (291/1979) 3 §:n 4 momentin ja 3 a ja b §:n nojalla antaa määräämillään ehdoilla yhtiölle sitoumuksia siitä, että valtio korvaa yhtiölle sen luotonanto- ja takaustoiminnassa mahdollisesti syntyneitä tappioita sekä osake- ja osuussijoitusten menetyksiä ja arvonalennuksia ja valtio maksaa yhtiön ottamasta muusta kuin euromääräisestä lainasta mahdollisesti aiheutuvan kurssitappion. Si-		
<i>Selvitysosa:</i> Momentti lisätään talousarvioesitykseen.		
	2006 talousarvio	—
	2005 I lisätalousarvio	—

99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot

22. Suomalaisten rauhanturvajoukkojen ylläpitomenot (arviomääräraha)

Määrärahaa saa käyttää sotilaallisesta kriisinhallinnasta annetussa laissa tarkoitetun rauhanturvaamishenkilöstön palkkaus-, päiväraha-, muonanparannusraha- ja koulutusmenojen sekä valtion eläkemaksun ja rauhanturvaamishenkilöstölle palvelusajaksi otetun henkilövakuutuksen kustannusten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös kansainvälisen rauhanturvaamisyhteistyön puitteissa annettavaan koulutukseen ja sen materiaalikuluihin sekä kansainvälisen kriisinhallintatyön puitteissa yksittäisille maille annettavaan tukeen puolustussektorilla ja vakauttamistehtäviin konfliktien jälkeen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää sellaisten kansainvälisten rauhanturvaamisoperaatioiden taloudelliseen tukemiseen, joihin Suomi ei lähetä henkilöstöä tai muutoin osallistu.

Käyttösuunnitelma	€
01. EU:n taisteluosastojen koulutus- ja valmiusmenot	5 483 000
03. Liberian rauhanturvaoperaation menot (UNMIL)-operaatio	189 000
04. Suomen Kosovon rauhanturvajoukon menot (KFOR-operaatio)	21 405 000
05. Yhteiset menot	2 251 000
06. Suomen Bosnia-Hertsegovinan rauhanturvajoukon menot (ALTHEA/EUFOR-operaatio)	10 110 000
07. YKSOS:n menot (UNMIS-operaatio)	257 000
08. SRJA:n menot (ISAF-operaatio)	7 385 000
09. Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, mahdollisiin uusiin rauhanturvaamisoperaatioihin sekä muihin rauhanturvamenoihin	2 039 000
Yhteensä	49 119 000

Selvitysosa: Päätösosan kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen ja käyttösuunnitelma talousarvioesityksen momentin käyttösuunnitelman.

Hallitus on antanut eduskunnalle talousarvioesitykseen liittyvän esityksen laiksi (HE 110/2005 vp) sotilaallisesta kriisinhallinnasta. Hallituksen esityksellä uudistetaan rauhanturvaamislainsäädäntö siten, että se mahdollistaa Suomelle täysipainoisen osallistumisen kansainväliseen kriisinhallintatyöhön ja erityisesti Euroopan unionin nopean valmiuden toimintaan.

Määrärahat suomalaisten rauhanturvajoukkojen palkkaus- ja koulutusmenoihin budjetoidaan ulkoasiainministeriön pääluokassa momentille 24.99.22 ja määrärahat suomalaisten kriisinhallintajoukkojen kalusto- ja hallintomenoihin, kotimaan toimintameneihin sekä tarkkailijatoiminnan menoihin puolustusministeriön pääluokassa momenteille 27.30.21 ja 27.30.22.

Käyttösuunnitelmaa on talousarvioesitykseen nähden muutettu siten, että käyttösuunnitelmakohdan 01. nimike on muutettu ja määrärahaa lisätty 2 288 000 eurolla. Lisäys aiheutuu tarkentuneista suunnittelu- ja laskentaperusteista sekä taisteluosastojen koulutuksen aloittamisen ja niiden perustamisen aikaistumisesta. Vastaava vähennys on tehty käyttösuunnitelman kohtaan 09.

2006 talousarvio	49 119 000
2005 II lisätalousarvio	—
2005 I lisätalousarvio	599 000
2005 talousarvio	46 640 000
2004 tilinpäätös	49 113 697

Pääluokka 25

OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ministeriö ja sen yhteydessä toimivat viranomaiset

21. Oikeusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2006 talousarvio	23 969 000
Momentille myönnetään nettomäärärahaa 23 969 000 euroa.	2005 I lisätalousarvio	754 000
Valtioneuvoston säädösvalmistelun tehostamiseen ja ministeriön organisaation uudelleen järjestelyyn liittyen voidaan perustaa 1.3.2006 lukien osastopäällikön (A32) virka.	2005 talousarvio	30 415 000
	2004 tilinpäätös	29 298 000
<i>Selvitysosa:</i> Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen ja päätösosan toinen kappale lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan toiseksi kappaleeksi. Nykyinen toinen kappale siirtyy momentin päätösosan kolmanneksi kappaleeksi.	22. Eräiden virastojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	
	Momentille myönnetään nettomäärärahaa 17 143 000 euroa.	
Lisäys 350 000 euroa talousarvioesityksen 23 619 000 euroon nähden aiheutuu teknisestä korjauksesta, minkä johdosta Oikeushallinnon tietotekniikkakeskuksen toimintamenojen siirto momentille 25.01.22 pienenee talousarvioesityksen 5 020 000 eurosta 4 670 000 euroon.	<i>Selvitysosa:</i> Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.	
	Vähennys 350 000 euroa talousarvioesityksen 17 493 000 euroon nähden aiheutuu teknisestä korjauksesta, minkä johdosta Oikeushallinnon tietotekniikkakeskuksen toimintamenojen siirto momentilta 25.01.21 pienenee talousarvioesityksen 5 020 000 eurosta 4 670 000 euroon.	
	2006 talousarvio	17 143 000
	2005 II lisätalousarvio	612 000
	2005 I lisätalousarvio	138 000
	2005 talousarvio	6 450 000
	2004 tilinpäätös	7 214 000

10. Tuomioistuinlaitos

23. *Muiden tuomioistuinten toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 199 981 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 144 000 euroa talousarvioesityksen 199 837 000 euroon nähden aiheutuu haaste-
miesten siirtymisestä uuteen palkkausjärjestel-

mään. Lisäyksestä 30 000 euroa on kertaluonteista menoa.

2006 talousarvio	199 981 000
2005 II lisätalousarvio	1 500 000
2005 I lisätalousarvio	3 225 000
2005 talousarvio	197 820 000
2004 tilinpäätös	197 376 000

50. Rangaistusten täytäntöönpano

21. *Rangaistusten täytäntöönpanon toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 189 230 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 2 278 000 euroa talousarvioesityksen 186 952 000 euroon nähden aiheutuu uuteen

palkkausjärjestelmään siirtymisestä. Lisäyksestä 625 000 euroa on kertaluonteista menoa.

2006 talousarvio	189 230 000
2005 II lisätalousarvio	3 470 000
2005 I lisätalousarvio	2 319 000
2005 talousarvio	183 150 000
2004 tilinpäätös	180 403 000

Pääluokka 26

SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Sisäasiainministeriö

21. *Sisäasiainministeriön toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 22 457 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 78 000 euroa talousarvioesityksen 22 535 000 euroon nähden aiheutuu yhden henkilöttyvuoden palkkaus- ja muiden menojen siirrosta momentille 26.01.23.

2006 talousarvio	22 457 000
2005 I lisätalousarvio	340 000
2005 talousarvio	21 781 000
2004 tilinpäätös	21 786 000

23. *Sisäasiainhallinnon palvelukeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 7 103 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Talousarvioesityksen 5 000 000 euroon nähden lisäys on 2 103 000 euroa, mistä 78 000 euroa aiheutuu yhden henkilöttyvuoden palkkaus- ja muiden menojen siirrosta momentilta 26.01.21, 41 000 euroa yhden henkilöttyvuoden palkkaus- ja muiden menojen siirrosta momentilta 26.02.21, 603 000 euroa kolmen henkilöttyvuoden palkkaus- ja muiden menojen siirrosta momentilta 26.05.21, 90 000 euroa yhden henkilöttyvuoden palkkaus- ja muiden menojen siirrosta momentilta 26.06.21, 58 000 euroa yhden henkilöttyvuoden palkkaus- ja muiden menojen siirrosta momentilta 26.07.21, 861 000 euroa viiden henkilöttyvuoden palkkaus- ja muiden menojen siirrosta momentilta 26.75.21, 59 000 euroa yhden henkilöttyvuoden palkkaus- ja muiden menojen siirrosta momentilta 26.80.21 ja 313 000 euroa kahden henkilöttyvuoden palkkaus- ja muiden menojen siirrosta momentilta 26.90.21.

2006 talousarvio	7 103 000
------------------	-----------

02. Ulkomaalaisvirasto

21. *Ulkomaalaisviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 12 942 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Vähennys 41 000 euroa talousarvioesityksen 12 983 000 euroon nähden aiheutuu yhden

henkilötyövuoden palkkaus- ja muiden menojen siirrosta momentille 26.01.23.	2006 talousarvio	12 942 000
	2005 I lisätalousarvio	162 000
	2005 talousarvio	12 960 000
	2004 tilinpäätös	9 124 000

05. Lääninhallitukset

21. Lääninhallitusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	men henkilötyövuoden palkkaus- ja muiden menojen siirrosta momentille 26.01.23.
Momentille myönnetään nettomäärärahaa 50 815 000 euroa.	2006 talousarvio 50 815 000
<i>Selvitysosa:</i> Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.	2005 II lisätalousarvio 250 000
Vähennys 603 000 euroa talousarvioesityksen 51 418 000 euroon nähden aiheutuu kol-	2005 I lisätalousarvio 888 000
	2005 talousarvio 52 110 000
	2004 tilinpäätös 51 480 000

06. Rekisterihallinto

21. Rekisterihallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	henkilötyövuoden palkkaus- ja muiden menojen siirrosta momentille 26.01.23.
Momentille myönnetään nettomäärärahaa 28 569 000 euroa.	2006 talousarvio 28 569 000
<i>Selvitysosa:</i> Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.	2005 I lisätalousarvio 1 161 000
Vähennys 90 000 euroa talousarvioesityksen 28 659 000 euroon nähden aiheutuu yhden	2005 talousarvio 27 894 000
	2004 tilinpäätös 27 818 000

07. Kihlakunnat

21. Kihlakunnanvirastojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	henkilötyövuoden palkkaus- ja muiden menojen siirrosta momentille 26.01.23.
Momentille myönnetään 43 748 000 euroa.	2006 talousarvio 43 748 000
<i>Selvitysosa:</i> Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.	2005 II lisätalousarvio 178 000
Vähennys 58 000 euroa talousarvioesityksen 43 806 000 euroon nähden aiheutuu yhden	2005 I lisätalousarvio 137 000
	2005 talousarvio 43 937 000
	2004 tilinpäätös 43 985 000

75. Poliisitoimi

21. Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 567 567 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Talousarvioesityksen 568 375 000 euroon nähden vähennys on 808 000 euroa, missä on otettu lisäyksenä huomioon 53 000 euroa yhden henkilötyövuoden palkkausmenojen siir-

tona momentilta 24.01.21 ja vähennyksenä 861 000 euroa viiden henkilötyövuoden palkkaus- ja muiden menojen siirtona momentille 26.01.23.

2006 talousarvio	567 567 000
2005 II lisätalousarvio	671 000
2005 I lisätalousarvio	17 813 000
2005 talousarvio	556 955 000
2004 tilinpäätös	554 289 000

80. Pelastustoimi

21. Pelastustoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 60 594 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 59 000 euroa talousarvioesityksen 60 653 000 euroon nähden aiheutuu yhden henkilötyövuoden palkkaus- ja muiden menojen siirrosta momentille 26.01.23.

2006 talousarvio	60 594 000
2005 I lisätalousarvio	1 237 000
2005 talousarvio	61 103 000
2004 tilinpäätös	43 764 000

22. Erityismenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 090 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 40 000 euroa talousarvioesityksen 2 050 000 euroon nähden aiheutuu Ilmailulaitokselta ostettavien palvelujen maksamiseen tarvittavan määrärahan tarkentuneesta arvios-
ta.

2006 talousarvio	2 090 000
2005 I lisätalousarvio	472 000
2005 talousarvio	1 650 000
2004 tilinpäätös	4 714 561

90. Rajavartiolaitos

21. Rajavartiolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 195 824 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää meripelastuslain (1145/2001) 21 §:n 3 momentin nojalla suoritettavien korvausten maksamiseen sekä rajavartiolaitoksen ilma-alusten meripelastusteh-

tävistä johtuvien lennonvarmistuspalvelujen ja meripelastustoimeen liittyvän lentopelastuksen hälytys- ja johtamistoiminnasta aiheutuvi-
en kustannusten korvaamiseen Ilmailulaitok-
selle.

Rajavartiolaitokseen perustetaan 1.1.2006 lukien yksi kenraalin tai amiraalin virka (A31).

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen. Päätösosan toinen kappale lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan toiseksi kappaleeksi. Nykyiset toinen ja kolmas kappale siirtyvät kolmanneksi ja neljänneksi kappaleeksi. Päätösosan kolmas kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan neljännen kappaleen, joka siirtyy viidenneksi kappaleeksi.

Talousarvioesityksen 195 514 000 euroon nähden lisäys on 310 000 euroa. Talousarvio-

esityksen luvun 31.50 perusteluihin viitaten Ilmailulaitokselta ostettavien palveluiden maksamiseen esitetään lisäystä 329 000 euroa ja kahden henkilötyövuoden palkkaus- ja muiden menojen siirtona momentille 26.01.23 vähennystä 313 000 euroa.

2006 talousarvio	195 824 000
2005 II lisätalousarvio	2 174 000
2005 I lisätalousarvio	4 192 000
2005 talousarvio	192 510 000
2004 tilinpäätös	191 092 000

97. Avustukset kunnille

31. Kuntien yleinen valtionosuus, verotuloihin perustuvat tasaukset ja siirtymätasaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 199 676 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Muutos 1 541 000 euroa talousarvioesityksen 198 135 000 euroon nähden aiheutuu kuntien verotuloihin perustuvien tasauserien nettolisäyksistä ja -vähennyksistä.

Vuoden 2004 lopullisiin verotietoihin perustuen valtionosuuksien tasauserat muuttuvat siten, että tasausjärjestelmään piiriin kuuluvat valtionosuudet vähenevät sisäasiainministeriön, opetusministeriön ja sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön pääluokassa yhteensä 4 628 000 euroa. Vähennyksestä 277 000 euroa on otettu huomioon momentin määrärahan mitoituksessa.

Hallitus antaa eduskunnalle esityksen metsäverotuksen siirtymäkauden päättymisestä johtuviksi muutoksiksi verolainsäädäntöön vuoden 2006 alusta lukien. Metsäverotuksen uu-

distamisen siirtymäkauden päättymisestä kunnille aiheutuva noin 30 miljoonan euron suuruinen verotulojen menetys kompensoidaan kunnille korottamalla verotuloihin perustuvan valtionosuuksien tasauksen tasausrajaa 0,36 prosenttiyksiköllä, jolloin tasausraja nousee 91,86 prosenttiin. Tasausrajan korotus liittyy eduskunnalle erikseen osana työmarkkinatukiuudistusta annettuun hallituksen esitykseen kuntien valtionosuuslain 7 §:n 1 momentin muuttamisesta (HE 164/2005 vp), jossa tasausrajaa ehdotetaan nostettavaksi nykyisestä 90 prosentista 91,5 prosenttiin osana työmarkkinatukiuudistuksen kuntakompensaatiota. Metsäverokompensaatiosta johtuen tasausjärjestelmän piiriin kuuluvat valtionosuudet lisääntyvät yhteensä 30 300 000 euroa. Lisäyksestä 1 818 000 euroa on otettu huomioon momentin määrärahan mitoituksessa.

2006 talousarvio	199 676 000
2005 talousarvio	156 762 000
2004 tilinpäätös	162 476 865

98. Alueiden kehittäminen

61. Euroopan aluekehitysrahaston osallistuminen EU:n rakennerahasto-ohjelmiin (arvio-määräraha)

Vuonna 2006 saa uusia myöntämispäätöksiä tehdä yhteensä 113 981 000 eurolla.

Määrärahaa saa yhdessä hallinnonalojen vastinrahoitusmomenttien määrärahojen kanssa käyttää myös Euroopan aluekehitysrahaston osarahoittamien ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan enintään 105 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen. Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen ja päätösosan toinen kappale korvaa talousarvioesityksen päätösosan viidennen kappaleen.

Myöntämisvaltuuden vähennys 500 000 euroa talousarvioesityksen 114 481 000 euroon nähden aiheutuu eräiden Itä-Suomen tavoite 1-ohjelman vuodelle 2006 suunniteltujen hankkeiden aikaistamisesta vuodelle 2005.

Henkilötyövuosimäärän lisäys viidellä henkilötyövuodella talousarvioesityksen 100 henkilötyövuoteen nähden aiheutuu tarvittavan henkilötyövuosimäärän täsmentymisestä.

2006 talousarvio	125 097 000
2005 II lisätalousarvio	-9 300 000
2005 I lisätalousarvio	—
2005 talousarvio	126 426 000
2004 tilinpäätös	117 123 093

62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus sisäasiainministeriön osalta (arvio-määräraha)

Vuonna 2006 saa uusia myöntämispäätöksiä tehdä yhteensä 26 294 000 eurolla.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen.

Myöntämisvaltuuden lisäys 105 000 euroa talousarvioesityksen 26 189 000 euroon nähden aiheutuu tavoite 2 -ohjelman ja yhteisöaloitteiden hallinnonaloittaisten myöntämisvaltuusjakojen täsmentymisestä.

2006 talousarvio	31 162 000
2005 II lisätalousarvio	-1 000 000
2005 I lisätalousarvio	—
2005 talousarvio	29 402 000
2004 tilinpäätös	26 448 694

Pääluokka 27

PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

Selvitysosa: Pääluokan perustelujen selvitysosan valtuuksia koskeva yhteenvetotaulukko korvataan oheisella taulukolla:

Puolustusministeriön hallinnonalan valtuusyhteenvedo (milj. euroa)

	2006	2007	2008	2009	2010—	Valtuuden käytöstä aiheutuvat kaikki menot yhteensä ¹⁾
Ennen vuotta 2006 tehdyt sitoumukset	527	365	215	24	11	1 142
Vuoden 2006 sitoumukset	107	148	204	128	198	785
Valtuudet yhteensä	634	513	419	152	209	1 927

¹⁾ Ei sisällä indeksien ja valuuttakurssien muutoksista aiheutuvia menoja.

10. Sotilaallinen maanpuolustus

16. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 2 v)

Sen johdosta, että aikaisemmissa talousarvioissa hyväksytyjen tilausvaltuuksien perusteella ei kaikilta osin ole ollut mahdollista tehdä sopimuksia, saa vuoden 2006 aikana tehdä sopimuksia Helikopterien huolto- ja tukeutumisjärjestelmien kehittämisen (HTH), Merivoimien ja tiedustelun kehittämisen (PVKEH 2005) ja Raskaan raketinheitinjärjestelmän (MLRS) tilausvaltuuksien sitomatta olevaa

määrää vastaavasti edellyttäen, että näistä sopimuksista aiheutuvat vuotuiset maksut eivät ylitä kyseisten tilausvaltuuksien rahoitus suunnitelmissa esitettyjä rahamääriä.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan kolmannen kappaleen.

Momenttiperustelujen päätösosaan tehtyjen muutosten seurauksena valtuustaulukko muuttuu seuraavaksi:

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2006	2007	2008	2009	2010	Valtuuden käytöstä aiheutuvat kaikki menot yhteensä ¹⁾
Valmiusyhtymien varustaminen (VYV 1)						
Ennen vuotta 2006 tehdyt sitoumukset	126 100	39 400	39 519			205 019
VYV 1 yhteensä	126 100	39 400	39 519			205 019
Tiedustelu-, valvonta- ja johtamis- järjestelmien hankkiminen (TVJ 2000)						
Ennen vuotta 2006 tehdyt sitoumukset	5 000					5 000
TVJ 2000 yhteensä	5 000					5 000
Ilmapuolustuksen tukeutumisen ja toimintamahdollisuuksien turvaaminen (ITTT)						
Ennen vuotta 2006 tehdyt sitoumukset	22 200					22 200
ITTT yhteensä	22 200					22 200
Merivoimien uudistaminen (MUT)						
Ennen vuotta 2006 tehdyt sitoumukset	27 888					27 888
MUT yhteensä	27 888					27 888
Helikopterien huolto- ja tukeutumis- järjestelmien kehittäminen (HTH)						
Ennen vuotta 2006 tehdyt sitoumukset	8 141	6 519	3 324			17 984
Vuoden 2006 sitoumukset	17 284	10 823	11 625	7 573	13 434	60 739
HTH yhteensä	25 425	17 342	14 949	7 573	13 434	78 723
Pääkaupunkiseudun puolustuksen kehittäminen (PPK)						
Ennen vuotta 2006 tehdyt sitoumukset	69 900	18 500				88 400
PPK yhteensä	69 900	18 500				88 400
Puolustusvoimien tekninen tutkimus ja tuotekehitys (TTK)						
Ennen vuotta 2006 tehdyt sitoumukset	28 700	26 252				54 952
TTK yhteensä	28 700	26 252				54 952
Valmiusyhtymien varustamisen täydentäminen (VYV 2)						
Ennen vuotta 2006 tehdyt sitoumukset	116 900	161 500	98 600			377 000
VYV 2 yhteensä	116 900	161 500	98 600			377 000
Suomen sotataloudellisen valmiuden kehittäminen (STALVA)						
Ennen vuotta 2006 tehdyt sitoumukset	33 600	33 600	33 600			100 800
STALVA yhteensä	33 600	33 600	33 600			100 800
Hankevalmistelu ja proto 2004 (PROTO 2004)						
Ennen vuotta 2006 tehdyt sitoumukset	6 300					6 300
PROTO 2004 yhteensä	6 300					6 300
Ilmavoimien hävittäjätorjuntakyky 2004 (IHT 2004)						
Ennen vuotta 2006 tehdyt sitoumukset	12 671	31 154	26 798	14 678		85 301
IHT 2004 yhteensä	12 671	31 154	26 798	14 678		85 301

**Merivoimien ja tiedustelun kehittäminen
(PVKEH 2005)**

Ennen vuotta 2006 tehdyt sitoumukset	10 650	31 060	4 120			45 830
Vuoden 2006 sitoumukset	17 270		10 730			28 000
PVKEH 2005 yhteensä	27 920	31 060	14 850			73 830

Raskas raketinheitinjärjestelmä (MLRS)

Vuoden 2006 sitoumukset	8 700	8 500	9 600	9 800	11 000	47 600
MLRS yhteensä	8 700	8 500	9 600	9 800	11 000	47 600

**Puolustusvoimien materiaallinen
kehittäminen (PVKEH 2006)**

Vuoden 2006 sitoumukset	63 657	98 178	161 530	107 450	117 000	547 815
PVKEH 2006 yhteensä	63 657	98 178	161 530	107 450	117 000	547 815
Valtuudet yhteensä	574 961	465 486	399 446	139 501	141 434	1 720 828

¹⁾ Ei sisällä indeksien ja valuuttakurssien muutoksista aiheutuvia menoja.

HTH-, PVKEH 2005 ja MLRS -tilausvaltuuksien uudistaminen johtuu siitä, että näihin tilausvaltuuksiin sisältyy hankintoja, joita koskevia sopimuksia ei ole mahdollista tai tarkoituksenmukaista tehdä vielä vuonna 2005. MLRS-tilausvaltuuden osalta sitomatta on vuoden 2005 ensimmäisessä lisätalousarviossa myönnetyn tilausvaltuuden koko määrä, 57 600 000 euroa.

2006 talousarvio	643 300 000
2005 II lisätalousarvio	10 134 000
2005 I lisätalousarvio	-16 416 000
2005 talousarvio	577 129 000
2004 tilinpäätös	571 565 000

21. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 328 898 000 euroa.

Vuonna 2006 saa tehdä puolustusvoimien toiminnan edellyttämiä materiaalin ja palvelujen hankintaan liittyviä pitkäaikaisia sopimuksia siten, että niistä saa aiheutua valtiolle menoja vuoden 2007 loppuun mennessä enintään 30 523 000 euroa ja vuoden 2008 loppuun mennessä enintään 38 469 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen ja päätösosan toinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan kolmannen kappaleen.

Talousarvioesityksen 1 329 314 000 euroon nähden vähennys on 416 000 euroa, missä on otettu lisäyksenä huomioon 102 000 Puolustushallinnon rakennuslaitoksen uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä aiheutuvina lisämenoina, josta 34 000 euroa on kertaluonteista menoa, sekä vähennyksenä 518 000 euroa EU:n taisteluosastoihin liittyvien perustamistoimenpiteiden aikaistumisesta aiheutuvien lisääntyneiden palkkaus- ja muiden menojen siirtona momentille 27.30.21.

Vuoden 2006 toimintamenojen tilausvaltuuden vähentäminen 6 094 000 eurolla aiheutuu siitä, että eräät suunnitellut ilmavoimien Hornet-, Hawk- sekä yhteys- ja kuljetuskonekalustoon liittyvät kunnossapitosopimukset ovat hankintavalmiita vasta vuoden 2007 aikana. Muutoksella ei ole vaikutusta vuoden 2006 määrärahatasoon.

Momenttiperustelujen päätösosaan tehtyjen muutosten johdosta valtuustaulukko muuttuu seuraavaksi:

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2006	2007	2008	2009	2010—	Valtuuden käytöstä aiheutuvat kaikki menot yhteensä
Vuoden 2004 toimintamenojen tilaus- valtuus						
Ennen vuotta 2006 tehdyt sitoumukset	8 000					8 000
Vuoden 2004 toimintamenojen tilaus- valtuus yhteensä	8 000					8 000
KASI-järjestelmän huolto- ja ylläpito -tilausvaltuus						
Ennen vuotta 2006 tehdyt sitoumukset	2 469	2 468	2 428	2 428	7 440	17 233
KASI-järjestelmän tilausvaltuus yhteensä	2 469	2 468	2 428	2 428	7 440	17 233
Vuoden 2005 toimintamenojen tilaus- valtuus						
Ennen vuotta 2006 tehdyt sitoumukset	42 507	8 371				50 878
Vuoden 2005 toimintamenojen tilaus- valtuus yhteensä	42 507	8 371				50 878
ItOhj90-järjestelmän huolto -tilaus- valtuus						
Ennen vuotta 2006 tehdyt sitoumukset	2 290	2 290	2 360	2 430		9 370
ItOhj90-järjestelmän huolto -tilausvaltuus yhteensä	2 290	2 290	2 360	2 430		9 370
Alkeislentokoulutuksen ulkoistamisen -tilausvaltuus						
Ennen vuotta 2006 tehdyt sitoumukset	4 105	4 105	4 105	4 105	3 079	19 499
Alkeislentokoulutuksen ulkoistamisen -tilausvaltuus yhteensä	4 105	4 105	4 105	4 105	3 079	19 499
Vuoden 2006 toimintamenojen tilaus- valtuus						
Vuoden 2006 sitoumukset		30 523	7 946			38 469
Vuoden 2006 toimintamenojen tilaus- valtuus yhteensä		30 523	7 946			38 469
NH90 koulutuspalvelut -tilausvaltuus						
Vuoden 2006 sitoumukset			3 000	3 000	57 000	63 000
NH90 koulutuspalvelut -tilausvaltuus yhteensä			3 000	3 000	57 000	63 000
Valtuudet yhteensä	59 371	47 757	19 839	11 963	67 519	206 449

2006 talousarvio	1 328 898 000
2005 II lisätalousarvio	7 907 000
2005 I lisätalousarvio	14 158 000
2005 talousarvio	1 309 589 000
2004 tilinpäätös	1 270 436 000

30. Sotilaallinen kriisinhallinta

21. Sotilaallisen kriisinhallinnan kotimaan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 6 242 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 518 000 euroa talousarvioesityksen 5 724 000 euroon nähden aiheutuu EU:n taisteluosastoja koskevien suunnittelu- ja laskentaperusteiden tarkentumisesta sekä niiden koulutuksen aloittamisen ja perustamisen aikaisumisesta. Määräraha on siirtoa momentilta 27.10.21.

2006 talousarvio 6 242 000

22. Sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenot (siirtomääräraha 2 v)

Käyttösuunnitelma €

01. Suomen Kosovon kriisinhallintajoukon menot (KFOR-operaatio)	11 970 000
02. Suomen Bosnia-Hertsegovinan kriisinhallintajoukon menot (EUFOR/ALTHEA-operaatio)	6 900 000
03. Sotilastarkkailijatoiminnan menot	2 382 000
04. SRJA:n menot (ISAF-operaatio)	5 900 000
05. YKSOS:n menot (UNMIS-operaatio)	60 000

06. Liberian rauhanturvaoperaation menot (UNMIL-operaatio)	50 000
07. Kriisinhallintaoperaatioiden yhteiset menot	2 285 000
08. Kriisinhallinnan joukkojen kehittämisohjelma	16 000 000
20. Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin sekä muihin kriisinhallintamenoihin	6 199 000
Yhteensä	51 746 000

Selvitysosa: Oheinen käyttösuunnitelma korvaa talousarvioesityksen momentin käyttösuunnitelman.

Käyttösuunnitelmaa on talousarvioesitykseen nähden muutettu siten, että kohdan 07. määrärahaa on lisätty 152 000 euroa. Lisäys aiheutuu SALIS-sopimuksen mukaisen ilmakuljetusjärjestelmän tarkentuneista laskentaperusteista. Muutos katetaan käyttösuunnitelman muutoksella kohdasta 20.

2006 talousarvio	51 746 000
2005 II lisätalousarvio	—
2005 I lisätalousarvio	—
2005 talousarvio	50 475 000
2004 tilinpäätös	50 127 933

Pääluokka 28

VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

05. Valtiokonttori

<i>21. Valtiokonttorin toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v)		palkkausjärjestelmään siirtymisestä. Lisäyksestä 90 000 euroa on kertaluonteista menoa.	
Momentille myönnetään nettomäärärahaa 41 408 000 euroa.		2006 talousarvio	41 408 000
<i>Selvitysosa:</i> Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.		2005 I lisätalousarvio	490 000
Lisäys 270 000 euroa talousarvioesityksen		2005 talousarvio	41 218 000
41 138 000 euroon nähden aiheutuu uuteen		2004 tilinpäätös	41 514 000

39. Eräät siirrot Ahvenanmaan maakunnalle

<i>30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu</i> (arviomääräraha)		tuloarvioiden kasvamisesta 300 500 000 eurola tässä täydentävässä esityksessä.	
Momentille myönnetään 176 110 000 euroa.		2006 talousarvio	176 110 000
<i>Selvitysosa:</i> Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.		2005 II lisätalousarvio	12 966 000
Lisäys 1 352 000 euroa talousarvioesityksen		2005 I lisätalousarvio	2 739 000
174 758 000 euroon nähden aiheutuu Ahvenanmaan tasoitusmaksun perusteena olevien		2005 talousarvio	166 120 000
		2004 tilinpäätös	165 275 919

40. Tullilaitos

<i>21. Tullilaitoksen toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v)		<i>Selvitysosa:</i> Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.	
Momentille myönnetään nettomäärärahaa 129 953 000 euroa.		Lisäys 550 000 euroa talousarvioesityksen 129 403 000 euroon nähden aiheutuu väylämaksulain muutoksesta 1.1.2006 alkaen (HE	

150/2005 vp) Tullilaitokselle aiheutuvista tietojärjestelmämenoista.	2006 talousarvio	129 953 000
	2005 II lisätalousarvio	1 019 000
	2005 I lisätalousarvio	2 114 000
	2005 talousarvio	127 162 000
	2004 tilinpäätös	131 067 000

60. Senaatti-kiinteistöt

Senaatti-kiinteistöjen hallintaan saa siirtää ne Suomen valtion ja Helsingin kaupungin Keski-Pasilaa koskevan sopimuksen mukaisella sopimusalueella sijaitsevat Ratahallintokeskuksen hallinnassa olevat alueet, jotka Helsingin 17. kaupunginosan (Pasila) Keski-Pasilan osayleiskaavaehdotuksessa (11 356) on osoitettu kortteleiksi ja muiksi yleisiksi tai liikennealueiksi kuin rautatiealueiksi. Siirtyvien alueiden suuruus on noin 13,6 hehtaaria. Siirrettävä valtion kiinteistövarallisuus merkitään lainaehdoin annetuksi velkapääomaksi. Valtioneuvosto valtuutetaan päättämään tarkemmin siirrettävästä varallisuudesta.

Valtion kiinteistöhallinnon uudelleenjärjestelyjä jatketaan vuonna 2006 siten, että tiehallinnon hallinnassa olevia tienhoidon tukikohtia, työpisteitä ja varastokiinteistöjä siirretään Senaatti-kiinteistöjen hallintaan. Omaisuus merkitään lainaehdoin annetuksi velkapääomaksi. Valtioneuvosto valtuutetaan päättämään tarkemmin siirrettävästä valtion omaisuudesta.

Senaatti-kiinteistöt oikeutetaan luovuttamaan YIT Rakennus Oy:lle perustettavan yhtiön luukuun Helsingin kaupungin 7. kaupunginosan (Ullanlinna) korttelissa 100 sijaitseva tontti nro 1 (91-7-100-1) pinta-alaltaan 1 766 m² rakennuksineen yhteensä 13,517 milj. euron kauppahinnalla ja muutoin Senaatti-kiinteistöjen määräämin ehdoin.

Selvitysosa: Päätösosa lisätään talousarvioesityksen lukuperustelujen päätösosan kohdan 1. *Palvelu- ja muut toimintatavoitteet* viimeisiksi kappaleiksi.

Kiinteistövarallisuuden siirto liittyy Helsingin Keski-Pasilan alueen järjestelyihin ja kaavoitukseen, josta valtio ja kaupunki ovat sopineet 30.12.2002. Valtio omistaa sopimusalueesta 83,84 % ja kaupunki loput. Valtion omistamasta sopimusalasta osa on jo Senaatti-kiinteistöjen hallinnassa. Siirrettävä alue sijaitsee Länsi-Pasilan ja pääradan välissä ja on ollut pääosin ratapihaluonteisessa käytössä. Siirtyvän alueen bruttoarvo on sopimuksen yhteydessä tehtyjen arvioiden pohjalta noin 90 milj. euroa. Alueen käypä siirtoarvo selvitetään vuoden 2006 aikana ja siinä otetaan huomioon siirtyvien alueiden puhdistamisesta aiheutuvat kustannukset. Ratahallintokeskus vastaa aiesopimuksen toteuttamisen johdosta tehtävistä Keski-Pasilan rautatieverkon uudelleen järjestelyistä.

Talousarvioesityksessä mainittujen tiehallinnolle tarpeettomaksi jääneiden noin 250 sijasta noin 260 rakennettua varikkokiinteistöä rakennuksineen tullaan siirtämään Senaatti-kiinteistöjen hallintaan vuosien 2006—2008 aikana. Koko siirrettävän omaisuuden käypä arvo on enintään 25 milj. euroa. Alueisiin voi liittyä puhdistamisvelvoitteita, mikä otetaan huomioon käyvän arvon määrittämisessä.

YIT Rakennus Oy:lle luovutettava kiinteistö sijaitsee osoitteessa Vuorimiehenkatu 1, Helsinki. Rakennuksen bruttoala on 6 047 m² ja se on rakennettu vuonna 1897 asuinkäyttöön. Rakennus on asemakaavassa luokiteltu rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi ja säilytettäväksi kohteeksi. Museovirasto ja ympäristöministeriö ovat antaneet lausunnot, joiden mukaan suojelupäätökset eivät ole esteenä luovutukselle. Rakennuksen käyttö virastotiloina on te-

hotonta ja epätarkoituksenmukaista. Tarjousmenettelyssä YIT Rakennus Oy:n tarjous oli korkein.

80. Hallinnon uudistaminen ja eräät henkilöstöhallinnon tukitoimenpiteet

26. EU-puheenjohtajuus (siirtomääräraha 2 v)	heenohtajuuskauden toteutuksesta aiheutuvis- ta henkilöstökuluista.	
Momentille myönnetään 15 400 000 euroa.		
<i>Selvitysosa:</i> Päätösosa korvaa talous- arvioesityksen momentin päätösosan ensim- mäisen kappaleen.	2006 talousarvio	15 400 000
	2005 II lisätalousarvio	2 000 000
	2005 talousarvio	5 000 000
Lisäys 2 400 000 euroa talousarvioesityksen 13 000 000 euroon nähden aiheutuu EU-pu-		

99. Muut valtiovarainministeriön hallinnonalan menot

95. Valtion saatavien turvaaminen (arvio- määräraha)	Lisäys 5 000 euroa talousarvioesityksen 50 000 euroon nähden aiheutuu lisääntyvistä realisointi- yms. kuluista.	
Momentille myönnetään 55 000 euroa.		
<i>Selvitysosa:</i> Päätösosa korvaa talous- arvioesityksen momentin päätösosan ensim- mäisen kappaleen.	2006 talousarvio	55 000
	2005 talousarvio	50 000
	2004 tilinpäätös	7 744

Pääluokka 29 OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Opetusministeriö

62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus opetusministeriön osalta (arviomääräraha)

Vuonna 2006 saa uusia myöntämispäätöksiä tehdä yhteensä 59 992 000 eurolla.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen.

Myöntämisvaltuuden lisäys talousarvioesityksen 59 791 000 euroon nähden on 201 000 euroa, mistä 200 000 euroa aiheutuu yhteisö-

aloiteohjelmien hallinnonaloittaisten myöntämisvaltuusjakojen täsmentymisestä ja 1 000 euroa tavoite 2 -ohjelman teknisestä korjauksesta.

2006 talousarvio	68 554 000
2005 II lisätalousarvio	-7 000 000
2005 I lisätalousarvio	—
2005 talousarvio	67 129 000
2004 tilinpäätös	56 966 424

07. Opetushallitus

21. Opetushallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 18 827 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 102 000 euroa talousarvioesityksen 18 725 000 euroon nähden aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.

2006 talousarvio	18 827 000
2005 II lisätalousarvio	36 000
2005 I lisätalousarvio	303 000
2005 talousarvio	18 409 000
2004 tilinpäätös	18 403 000

08. Kansainvälinen yhteistyö

22. Venäjän ja Itä-Euroopan instituutin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2006 talousarvio	806 000
Momentille myönnetään nettomäärärahaa 806 000 euroa.	2005 II lisätalousarvio	3 000
<i>Selvitysosa:</i> Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.	2005 I lisätalousarvio	12 000
Lisäys 6 000 euroa talousarvioesityksen 800 000 euroon nähden aiheutuu uuteen palkausjärjestelmään siirtymisestä.	2005 talousarvio	790 000
	2004 tilinpäätös	885 000

10. Yliopisto-opetus ja -tutkimus

21. Yliopistojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Määrärahasta saa käyttää myös enintään 580 000 euroa opetusministeriön päätöksellä tarkemmin määrittävissä yliopistoissa ja päätöksessä tarkemmin osoitetuissa rajoissa yliopistolaissa yliopistojen tehtäväksi säädetyssä yhteiskunnallisessa vuorovaikutuksessa sekä tutkimustulosten ja taiteellisen toiminnan yhteiskunnallisen vaikuttavuuden edistämisessä ja erityisesti yliopistojen tutkimustulosten ja taiteellisen toiminnan kaupallisessa hyödyntämisessä samoin kuin yliopistojen koulutus- ja tutkimuspalveluiden kansainvälisen kaupallisen hyödyntämisen lisäämisessä tarvittavien, yliopiston yksin tai yhdessä muiden kanssa perustamien osakeyhtiöiden perustamisesta ja valtiolle kuuluvien osakkeiden merkitsemisestä, käynnistämisestä ja muista omistusjärjestelyistä aiheutuviin menoihin. Edellytyksenä määrärahan käytölle tähän tarkoitukseen on, että perustettava osakeyhtiö toteuttaa välittömästi yliopistolaissa yliopiston tehtäväksi säädettyä yhteiskunnallista vuorovaikutusta sekä tutkimustulosten ja taiteellisen toiminnan yhteiskunnallisen vaikuttavuuden edistämistä tai vahvistamalla mahdollisuuksia hyödyntää yliopistojen koulutus- ja tutkimuspalveluita kaupallisesti myös kansainvälisesti ja että tämä on määrätty asianmukaisella tavalla yhtiön toimi-

alaksi. Yliopistot oikeutetaan luovuttamaan hallinnassaan olevia valtiolle kuuluvia immateriaalioikeuksia apporttina edellä tarkoitetuille yhtiöille enintään 1 500 000 euron arvosta. Tässä tarkoitetuissa osakeyhtiöissä valtiolle kuuluvien osakkeiden hallinnointi on asianomaisen yliopiston tehtävänä. Yliopistot oikeutetaan hyväksymään tässä tarkoitettujen yhtiöiden valtiolle kuuluvien osakkeiden luovutus, merkitsemättä jättäminen tai muu vastaava osakejärjestely, joka aiheuttaa valtion määräysvallan tai määräenemmistövallan menetyksen taikka, muussa kuin valtionyhtiössä, määrävähemmistön hallinnan menetyksen. Toimialaltaan ja toiminnaltaan yliopistolaissa säädettyä yliopiston yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen sekä tutkimustulosten ja taiteellisen toiminnan yhteiskunnallisen vaikuttavuuden edistämistä välittömästi toteuttavien osakeyhtiöiden osakkeiden hallinnoinnista ja myynnistä saatavat tulot otetaan 5 000 000 euroon saakka nettobudjetoinnissa huomioon asianomaisen yliopiston tuloina.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan kolmannen kappaleen.

Apporttina luovutettavien immateriaalioikeuksien enimmäismäärä nostetaan 25 000 eurosta 1 500 000 euroon.

2006 talousarvio	1 258 053 000
2005 I lisätalousarvio	17 139 000
2005 talousarvio	1 220 297 000
2004 tilinpäätös	1 196 449 000

23. Kansainvälisen henkilövaihdon keskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 7 931 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 28 000 euroa talousarvioesityksen 7 903 000 euroon nähden aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.

2006 talousarvio	7 931 000
2005 II lisätalousarvio	11 000
2005 I lisätalousarvio	70 000
2005 talousarvio	7 851 000
2004 tilinpäätös	7 835 000

20. Ammattikorkeakouluopetus

30. Valtionosuus ja -avustus kunnallisten ja yksityisten ammattikorkeakoulujen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 358 704 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 2 000 000 euroa talousarvioesityksen 360 704 000 euroon nähden aiheutuu

ammattikorkeakouluopetuksen yksikköhintan keskimääräisen euromäärän tarkentumisesta.

2006 talousarvio	358 704 000
2005 talousarvio	346 605 000
2004 tilinpäätös	328 453 378

40. Yleissivistävä koulutus

21. Valtion yleissivistävän koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 43 202 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 199 000 euroa talousarvioesityksen 43 003 000 euroon nähden aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä. Lisäyksestä 54 000 euroa on kertaluonteista menoa.

2006 talousarvio	43 202 000
2005 I lisätalousarvio	624 000
2005 talousarvio	42 100 000
2004 tilinpäätös	41 971 000

30. Valtionosuus ja -avustus yleissivistävän koulutuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 854 440 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Muutos 9 498 000 euroa talousarvioesityksen 1 844 942 000 euroon nähden aiheutuu kuntien verotuloihin perustuvien tasauserien nettolisäyksistä ja -vähennyksistä.

Vuoden 2004 lopullisiin verotietoihin perustuen on valtionosuuksien tasausten muutoksesta otettu vähennyksenä huomioon 1 712 000 euroa. Lisäksi viitaten tämän täydentävän esi-

tyksen momentin 26.97.31 selvitysosassa to-	2006 talousarvio	1 854 440 000
dettuun metsäverokompensaatioon liittyvään	2005 II lisätalousarvio	-18 000 000
tasausrajan korotuksen vaikutukseen on lisä-	2005 talousarvio	1 783 738 000
tyksenä otettu huomioon 11 210 000 euroa.	2004 tilinpäätös	1 684 436 296

60. Ammatillinen koulutus

21. Valtion ammatillisen koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 31 376 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 133 000 euroa talousarvioesityksen 31 243 000 euroon nähden aiheutuu uuteen

palkkausjärjestelmään siirtymisestä. Lisäyksestä 36 000 euroa on kertaluonteista menoa.

2006 talousarvio	31 376 000
2005 I lisätalousarvio	407 000
2005 talousarvio	30 959 000
2004 tilinpäätös	30 130 000

88. Tiede

21. Suomen Akatemian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n tutkimuksen puiteohjelmista rahoitettaviin ETEY (eurooppalainen taloudellinen etuyhtymä) -hankkeisiin osallistumista varten perustettavan osuuskunnan enintään 100 euron suuruisen osuuskannan ja perustamisasiakirjojen laadinnasta aiheutuvien tavanomaisten palkkioiden ja julkisten maksujen maksamiseen.

Selvitysosa: Päätösosa lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan toiseksi kappaleeksi.

Perustettavan osuuskunnan jäseniksi tulevat Suomen Akatemian lisäksi Teknologian kehittämiskeskus, Valtion teknillinen tutkimuskeskus ja Mittatekniikan keskus.

Kansallisesta lainsäädännöstä johtuen Suomen valtion viranomainen ei voi olla suoraan eurooppalaisen taloudellisen etuyhtymän (ETEY:n) jäsen, koska jäsenellä on rajoittamaton vastuu ETEY:n veloista. Jotta varmistetaan valtion viranomaisten mahdollisuudet osallistua kansainvälisiin tutkimushankkeisiin, on

välttämätöntä perustaa yksityisoikeudellinen väliorganisaatio, johon vastuu rajoittuu. Osuuskunnan toiminnasta aiheutuvat menot hoidetaan jatkossa toimintamenojen puitteissa.

2006 talousarvio	31 827 000
2005 I lisätalousarvio	526 000
2005 talousarvio	31 440 000
2004 tilinpäätös	31 333 000

24. Varastokirjaston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 522 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Lisäys 10 000 euroa talousarvioesityksen 1 512 000 euroon nähden aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä. Lisäyksestä 3 000 euroa on kertaluonteista menoa.

2006 talousarvio	1 522 000
2005 I lisätalousarvio	15 000
2005 talousarvio	1 498 000
2004 tilinpäätös	1 494 000

90. Taide ja kulttuuri

27. Valtion elokuvataarkastamon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Määrärahasta saa käyttää maksullisen toiminnan hintatukeen enintään 169 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen.

Hintatuella katettava osuus on tarkentunut 60 prosentista 58 prosenttiin maksullisen toiminnan erillismenoista.

2006 talousarvio	547 000
2005 I lisätalousarvio	7 000
2005 talousarvio	537 000
2004 tilinpäätös	534 000

50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v)

Määrärahaa saa käyttää kulttuuri-instituutien tukemiseen, rakennussuojelulain (60/1985) 19 §:n nojalla myönnettävien avustusten maksamiseen ja kulttuurihistoriallisesti arvokaiden rakennusten kunnossapitoa tai parantamista ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden alusten entistämistä ja korjausta varten myönnettävien avustusten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös maailmanperintökohteiden entistämiseen sekä kohteisiin liittyvään tutkimus- ja valistustoimintaan. Määrärahaa saa lisäksi käyttää perinteen tallentamistyöhön, avustusten maksamiseen yhdistysten ja järjestöjen seurantaloiden korjaustöihin, korjaustoimintaan liittyvään selvitys- ja tarkastustyöhön, valistus- ja neuvontatoimintaan sekä kulttuurin tukemiseen liittyvien avustusten, apurahojen ja palkintojen sekä projekteista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen.

Päätösosan alkuosan sanontaa on täsmennetty.

2006 talousarvio	8 035 000
2005 II lisätalousarvio	400 000
2005 talousarvio	8 085 000
2004 tilinpäätös	3 713 000

51. Apurahat taiteilijoille, kirjailijoille ja kääntäjille (arviomääräraha)

Määrärahaa saa käyttää taiteilijaprofessoreiden viroista ja valtion taiteilija-apurahoista annetun lain (734/1969) mukaisten 495 apurahavuotta vastaavien taitelija-apurahojen maksamiseen. Vuonna 2006 saadaan myöntää kohdeapurahoina 50 taitelija-apurahaa vastaava määrä. Määrärahaa saa käyttää myös aikaisemmin myönnettyjen pitkäaikaisten taitelija-apurahojen maksamiseen.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen.

Apurahavuosien määrä on korjattu taiteilijaprofessoreiden viroista ja valtion taiteilija-apurahoista annetun lain (734/1969) muuttamisesta annetun lain (367/2000) mukaiseksi.

2006 talousarvio	11 062 000
2005 talousarvio	10 841 000
2004 tilinpäätös	10 416 144

52. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot taiteen edistämiseen (arviomääräraha)

Määrärahasta saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisten valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen museoille, teattereille ja orkestereille sekä kirjastoille. Teattereille ja orkestereille myönnettävästä rahoituslain mukaisesta määrärahasta saa käyttää enintään 3 134 000 euroa teatteri- ja orkesterilain muuttamisesta annetun lain (1277/1994) 6 a §:n mukaisten valtionavustusten maksamiseen. Kirjastoille myönnettävästä määrärahasta saa käyttää enintään 1 514 000 euroa opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisen avustuksen maksamiseen kirjastoille, enintään 110 000 euroa avus-

tuksen maksamiseen yhteispohjoismaiseen kirjastoautotoimintaan, enintään 160 000 euroa avustuksen maksamiseen kirjastoalan järjestöille ja enintään 1 474 000 euroa yleisten kirjastojen valtakunnallisten tietoverkkopalvelujen ylläpitämiseen ja kehittämiseen sekä kirjastohenkilöstön täydennyskoulutukseen sekä enintään 207 000 euroa kuntien yhteisten kirjastolaitosten tukemiseen ja kirjastojen muihin avustuksiin.

Määrärahasta saa käyttää 841 000 euroa eräistä kuvataiteen tekijöille suoritettavista apurahoista annetun lain (115/1997) mukaisesti apurahoihin. Määrärahaa saa käyttää myös taiteen edistämisestä annetun lain (328/1967) mukaisesti taiteen keskustoimikunnan sekä val-

tion taidetoimikuntien myöntämiin apurahoihin ja avustuksiin ja alueellisten taidetoimikuntien myöntämiin taitelija- ja kohdeapurahoihin sekä muihin avustuksiin. Edellä mainitut apurahat ja avustukset budjetoidaan maksuperusteisina.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioletuksen momentin päätösosan toisen kappaleen ja päätösosan toinen kappale korvaa talousarvioletuksen momentin päätösosan neljännen kappaleen.

2006 talousarvio	186 380 000
2005 talousarvio	185 077 000
2004 tilinpäätös	187 528 765

Pääluokka 30

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Maaseudun kehittäminen

61. Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston osallistuminen maaseudun kehittämiseen (arviomääräraha)

Vuonna 2006 saa uusia myöntämispäätöksiä tehdä yhteensä 23 051 000 eurolla.

Kainuun hallintokokeilusta annetun lain mukaisesti kohdistuu momentin myöntämisvaltuudesta 1 334 000 euroa ja määrärahasta 2 045 000 euroa Kainuun maakuntaan.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen ja päätösosan toinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan viimeisen kappaleen.

Myöntämisvaltuuden lisäys 910 000 euroa talousarvioesitykseen 22 141 000 euroon nähden aiheutuu siitä, että Itä-Suomen tavoite 1 -ohjelman Annex1-tuotteiden rahoitusvaltuus ei riitä vireille tulleen ison hankkeen rahoitukseen.

Kainuun maakuntaan kohdistuvan myöntämisvaltuuden lisäys on 60 000 euroa talousarvioesityksen 1 274 000 euroon nähden.

2006 talousarvio	70 862 000
2005 I lisätalousarvio	—
2005 talousarvio	60 574 000
2004 tilinpäätös	45 296 009

62. Valtion rahoitusosuus EU:n osaksi rahoittamasta maaseudun kehittämisestä (arviomääräraha)

Vuonna 2006 saa uusia myöntämispäätöksiä tehdä yhteensä 22 405 000 eurolla.

Kainuun hallintokokeilusta annetun lain mukaisesti kohdistuu momentin myöntämisvaltuudesta 959 000 euroa ja määrärahasta 1 718 000 euroa Kainuun maakuntaan.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen ja päätösosan toinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan viimeisen kappaleen.

Myöntämisvaltuuden vähennys 18 000 euroa talousarvioesityksen 22 423 000 euroon nähden aiheutuu tavoite 1 -ohjelman hallinnonaloittaisten myöntämisvaltuusjakojen täsmäytymisestä.

Itä-Suomen tavoite 1 -ohjelman myöntämisvaltuuden 910 000 euron lisäys talousarvioesityksen 7 445 000 euroon nähden johtuu siitä, että Annex1-tuotteiden rahoitusvaltuus ei riitä vireille tulleen ison hankkeen rahoitukseen. Valtuuden lisäystä vastaava 910 000 euron vähennys toteutetaan Leader+ -ohjelman talousarvioesityksen 6 314 000 euron valtion rahoitusosuutta koskevassa valtuudessa.

Kainuun maakuntaan kohdistuvan myöntämisvaltuuden lisäys on 60 000 euroa talousarvioesityksen 899 000 euroon nähden.

2006 talousarvio	98 834 000
2005 I lisätalousarvio	—
2005 talousarvio	83 248 000
2004 tilinpäätös	89 792 000

20. Maatalous

<i>49. Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotuki</i>	2006 talousarvio	30 180 000
(arviomääräraha)	2005 II lisätalousarvio	-17 000 000
Momentille myönnetään 30 180 000 euroa.	2005 talousarvio	41 300 000
<i>Selvitysosa:</i> Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.	2004 tilinpäätös	20 214 595

Vähennys 13 400 000 euroa talousarvioesityksen 43 580 000 euroon nähden aiheutuu siitä, että talousarvioesityksessä tämän momentin määrärahassa huomioon otettu hallitusneuvottelujen pöytäkirjassa maa- ja metsätalousministeriön ja MAKERAn tarpeisiin varattu 13 400 000 euron lisämääräraha siirretään budjetoitavaksi osaksi MAKERA-siirtoa momentille 30.20.61.

61. Siirto Maatilatalouden kehittämisrahaan (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 14 712 000 euroa.
Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.
 Lisäys 13 400 000 euroa talousarvioesityksen 1 312 000 euroon nähden on siirtoa momentilta 30.20.49.

2006 talousarvio	14 712 000
2005 II lisätalousarvio	8 500 000
2005 talousarvio	5 644 000
2004 tilinpäätös	14 089 000

40. Kala-, riista- ja porotalous

21. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 16 597 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 162 000 euroa talousarvioesityksen 16 435 000 euroon nähden aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.

2006 talousarvio	16 597 000
2005 II lisätalousarvio	130 000
2005 I lisätalousarvio	235 000
2005 talousarvio	16 421 000
2004 tilinpäätös	16 362 000

63. Metsähallitus

7. Peruspääoman alennus

Metsähallituksen peruspääomaa voidaan alentaa 2 462,5 milj. euroon eli yhteensä 9,237 milj. eurolla, mistä 7,316 milj. euroa on Metsähallituksen liiketoiminnan ja julkisten hallintotehtävien välistä kiinteistövarallisuuden siirtojen nettovaikutusta ja 1,921 milj. euroa hallinnansiirtojen muilta laitoksilta, valtionperintöjen sekä rekisterivirheiden korjausten yhteenlaskettua nettovai-
kutusta Metsähallituksen liiketoiminnan hallinnassa olevaan omaisuuteen. Valtioneuvosto val-
tuutetaan päättämään tarkemmin omaisuuden siirrosta.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen lukuperustelujen päätösosan kohdan 7. Peruspääoman alennus.

Muutostarpeet johtuvat Metsähallituksen ja valtion muiden laitosten välisistä hallinnansiirrois-
ta ja valtionperinnöistä, Metsähallituksen liiketoiminnan ja julkisten hallintotehtävien välillä il-
menneistä kiinteistövarallisuuden muutoksista sekä virheiden korjaamisesta ajanjaksolla
1.1.2005—31.7.2005. Omaisuuden siirrot liiketoiminnan omaisuuden ja julkisten hallintotehtä-
vien omaisuuden välillä eivät edellytä liiketoiminnan lisäinvestointeja eivätkä lisämäärärahoja
julkisten hallintotehtävien hoitamiseen.

71. Eläinlääkintä- ja elintarviketutkimuslaitos

21. Eläinlääkintä- ja elintarviketutkimuslai- toksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa
7 283 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talous-
arvioesityksen momentin päätösosan ensim-
mäisen kappaleen.

Lisäys 108 000 euroa talousarvioesityksen
7 175 000 euroon nähden aiheutuu uuteen
palkkausjärjestelmään siirtymisestä.

2006 talousarvio	7 283 000
2005 II lisätalousarvio	62 000
2005 I lisätalousarvio	220 000
2005 talousarvio	23 958 000
2004 tilinpäätös	22 998 000

72. Elintarvikevirasto

21. Elintarvikeviraston toimintamenot (siir- tomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa
1 861 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talous-
arvioesityksen momentin päätösosan ensim-
mäisen kappaleen.

Lisäys 41 000 euroa talousarvioesityksen
1 820 000 euroon nähden aiheutuu uuteen
palkkausjärjestelmään siirtymisestä.

2006 talousarvio	1 861 000
2005 II lisätalousarvio	30 000
2005 I lisätalousarvio	78 000
2005 talousarvio	5 489 000
2004 tilinpäätös	5 116 000

73. Kasvintuotannon tarkastuskeskus

21. Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 3 509 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 83 000 euroa talousarvioesityksen 3 426 000 euroon nähden aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.

2006 talousarvio	3 509 000
2005 II lisätalousarvio	49 000
2005 I lisätalousarvio	176 000
2005 talousarvio	14 798 000
2004 tilinpäätös	14 037 000

Pääluokka 31

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Liikenne- ja viestintäministeriö

<i>21. Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v)	henkilötyövuoden 31.30.21.	siirrosta	momentilta
Momentille myönnetään nettomäärärahaa 14 790 000 euroa.	2006 talousarvio		14 790 000
<i>Selvitysosa:</i> Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.	2005 I lisätalousarvio		192 000
Lisäys 105 000 euroa talousarvioesityksen 14 685 000 euroon nähden aiheutuu yhden	2005 talousarvio		14 247 000
	2004 tilinpäätös		14 239 000

24. Tiehallinto

78. Eräät tiehankkeet (arviomääräraha)
 Momentille myönnetään 62 200 000 euroa.
 Määrärahaa saa käyttää aikaisempina vuosina myönnettyistä sopimusvaltuuksista aiheutuvien menojen maksamiseen. Tiehallinto oikeutetaan solmimaan aikaisempina vuosina myönnettyjen valtuuksien mukaisia sopimuksia siltä osin kuin niitä valtuuksia ei ole käytetty. Tiehallinto oikeutetaan solmimaan hankkeen vt 5 Joroinen—Varkaus aikaisempina vuosina myönnetyn enintään 28,0 milj. euron sopimusvaltuuden sijasta enintään 29,0 milj. euron sopimusvaltuus.

Määrärahaa saa käyttää myös hankkeesta vt 3 Tampereen läntinen kehätie, 2. rakennusvaihe aiheutuviin menoihin ja hankkeesta vt 2 Vihti—Pori aiheutuviin menoihin. Tiehallinto oikeutetaan solmimaan sopimuksia hankkeen vt 3 Tampereen läntinen kehätie, 2. rakennusvaihe, toteuttamiseksi enintään 57 milj. euron

määrästä, hankkeen vt 2 Vihti—Pori toteuttamiseksi enintään 45 milj. euron määrästä ja hankkeen vt 20 Hintta—Korvenkylä toteuttamiseksi enintään 25,7 milj. euron määrästä. Hankkeen toteuttamiseksi Oulun kaupungin kanssa saadaan tehdä sopimus, jonka mukaan Oulun kaupunki vastaa valtiolle kuuluvan tieosan parantamisen teettämisestä ja arvonlisäverottomista kustannuksista, jotka suoritetaan kaupungille korottomana vuonna 2009.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Lisäys talousarvioesityksen 56 000 000 euroon nähden on 6 200 000 euroa.

Lisäyksestä 5 200 000 euroa aiheutuu vuoden 2005 toiseen lisätalousarvioon sisältyvistä keskeneräisten hankkeiden etenemisen muutoksista. Hankkeiden sopimusvaltuudet eivät muutu.

Vt 5 Joroinen—Varkaus -hankkeen sopimusvaltuuden lisäys 1,0 milj. eurolla johtuu urakoitsijan korvausvaatimuksista, jotka koskevat ylimääräisten kallioleikkauksien, sivuojien eroosiosuojauksien ja tielinjan ulkopuolelta hankittujen suodatinhiekkojen aiheuttamia lisätöitä. Hankkeen määrärahan lisäys on 1,0 milj. euroa.

Vt 20 Hintta—Korvenkylä -hanke on tarkoitettu toteuttaa siten, että Oulun kaupunki rahoittaa Tiehallinnon arvonlisäverottomat kustan-

nukset 25,7 milj. euroa, jotka valtio maksaa kaupungille 31.3.2009. Hankkeen arvonlisäveromenot yhteensä noin 5,6 milj. euroa maksetaan momentilta 31.99.19 vuosina 2006—2009.

2006 talousarvio	62 200 000
2005 II lisätalousarvio	-2 640 000
2005 talousarvio	94 900 000
2004 tilinpäätös	92 972 107

30. Merenkululaitos

21. Merenkululaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 94 674 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 105 000 euroa talousarvioesityksen 94 779 000 euroon nähden aiheutuu yhden henkilötyövuoden siirrosta momentille 31.01.21.

2006 talousarvio	94 674 000
2005 I lisätalousarvio	496 000
2005 talousarvio	17 070 000
2004 tilinpäätös	17 515 000

78. Eräät vesiväylähankkeet (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 8 500 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 500 000 euroa talousarvioesityksen 8 000 000 euroon nähden aiheutuu vuoden 2005 toiseen lisätalousarvioon sisältyvästä keskeneräisen Tornion meriväylän ennakoitua hitaammasta etenemisestä lupaprosessien viiveiden vuoksi. Hankkeen sopimusvaltuus ei muutu.

2006 talousarvio	8 500 000
2005 II lisätalousarvio	-4 500 000
2005 talousarvio	5 000 000

40. Ratahallintokeskus

Selvitysosa: Luvun perustelujen selvitysosan taulukko "Ratahallintokeskuksen tulot ja menot" korvataan oheisella taulukolla:

Ratahallintokeskuksen tulot ja menot (milj. euroa)

	2004 toteutuma	2005 varsinainen talousarvio	2006 esitys
Perusradanpito¹⁾ (21)	299,7	285,0	285,3
Tulot	57,1	57,2	56,0
— Ratamaksu	41,8	42,0	42,5
— Kiinteistötoimi	10,2	10,0	9,2
— Muut tulot	5,1	5,2	4,3

Menot	356,8	342,2	341,3
— Hallinto	11,2	12,0	11,8
— Liikenteen hallinta	39,1	38,0	37,2
— Tutkimukset (T & K)	2,2	5,0	7,1
— Suunnittelu ja asiantuntijapalvelut	6,1	4,6	5,0
— Kiinteistötoimi	7,7	7,4	5,0
— Radan hoito ja käyttö	127,1	117,4	128,5
— Ylläpitoinvestoinnit	20,0	20,0	16,2
— Korvausinvestoinnit	143,4	137,8	130,5
Kehittämisinvestoinnit (76, 77, 78 ja 79)	198,8	114,4	63,9
Rataverkon maa-alueet (76)	2,3	0,7	1,5
Rataverkon kehittäminen (77)	21,9	11,0	6,9
Eräät ratahankkeet (78)	153,5	102,7	49,2
Radioverkko (79)	21,1	-	6,3
Luvun 31.40 nettomenot	498,5	399,4	349,2
Luvun 31.40 bruttomenot	555,6	456,6	405,2

¹⁾ Rautatievirasto otettu huomioon perusradanpidon momentin mitoituksessa seuraavasti (vähennyksenä): bruttomenot 1,241 milj. euroa, tulot tarkastusmaksutoiminnasta 0,7 milj. euroa, nettomenot 0,541 milj. euroa.

78. Eräät ratahankkeet (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 49 200 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 4 700 000 euroa talousarvioesityksen 53 900 000 euroon nähden aiheutuu vuoden 2005 toiseen lisätalousarvioon sisältyvästä keskeneräisen Kerava—Lahti -oikoradan ennakoitua nopeammasta etenemisestä. Hankkeen sopimusvaltuus ei muutu.

2006 talousarvio	49 200 000
2005 II lisätalousarvio	4 700 000
2005 I lisätalousarvio	-2 800 000
2005 talousarvio	102 700 000
2004 tilinpäätös	153 539 431

79. Radioverkon rakentaminen (siirtomääräraha 3 v)

Selvitysosa: Momentin määräraha muutetaan kolmevuotiseksi siirtomäärärahaksi.

Määrärahajain muuttaminen kolmevuotiseksi siirtomäärärahaksi talousarvioesityksen kiinteään määrärahaan nähden aiheutuu siitä, että hankkeen arvioidaan valmistuvan vuonna 2008 talousarvioesityksessä arvioidun vuoden 2006 sijasta.

2006 talousarvio	6 300 000
2005 talousarvio	—
2004 tilinpäätös	21 100 000

41. Rautatievirasto

21. Rautatieviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Rautatievirastoon perustetaan ylijohtajan (A31) virka 1.9.2006 lukien.

Selvitysosa: Päätösosa lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan toiseksi kappaleeksi. Nykyinen toinen kappale siirtyy kolmanneksi kappaleeksi.

2006 talousarvio	1 000 000
------------------	-----------

51. Ilmailuhallinto

21. Ilmailuhallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Ilmailuhallintoon perustetaan ylijohtajan (A31) virka 1.1.2006 lukien.

Selvitysosa: Päätösosa lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan toiseksi kappaleeksi.

2006 talousarvio	5 800 000
------------------	-----------

60. Joukkoliikenteen palvelujen ostot, korvaukset ja tuet

64. Saariston yhteysalusliikennepalvelujen ostot ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Määrärahaa saa käyttää saariston yhteysalusliikennepalvelujen ja niihin liittyvien polttoaineiden ostoon. Määrärahasta saa myöntää myös avustuksia saariston kulkuyhteyksiä hoitaville liikenteenharjoittajille valtioneuvoston asetuksen (371/2001) mukaisin perustein.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen.

Talousarvioesitykseen nähden momentin käyttöperusteluja täydennetään vuoden 2005 toiseen lisätalousarvioon sisältyvän muutoksen mukaisesti siten, että määrärahaa saa käyttää myös yhteysalusliikennepalveluihin liittyvien polttoaineiden ostoon.

2006 talousarvio	7 754 000
2005 II lisätalousarvio	240 000
2005 talousarvio	8 700 000
2004 tilinpäätös	8 491 000

99. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut menot

19. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 254 740 000 euroa. Määrärahaa saa käyttää myös hankkeesta vt 20 Hintta—Korvenkylä aiheutuvien arvonlisäveromenojen korvaamiseen.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen ja päätösosan toinen kappale lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan kolmanneksi kappaleeksi.

Lisäys talousarvioesityksen 251 132 000 euroon nähden on 3 608 000 euroa.

Lisäyksestä 2 508 000 euroa aiheutuu pääasiassa vuoden 2005 toisen lisätalousarvion määrärahamuutoksista ja 1 100 000 euroa vt 20 Hintta—Korvenkylä -hankkeen arvonlisäveromenojen maksamisesta.

2006 talousarvio	254 740 000
2005 I lisätalousarvio	7 389 000
2005 talousarvio	291 395 000
2004 tilinpäätös	305 972 057

62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus liikenne- ja viestintäministeriön osalta (arviomääräraha)

Vuonna 2006 saa uusia myöntämispäätöksiä tehdä yhteensä 16 473 000 eurolla.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen.

Talousarvioesityksen 16 849 000 euroon nähden myöntämisvaltuuden vähennys on 376 000 euroa, josta 300 000 euroa aiheutuu tavoite 1 -ohjelman hallinnonaloittaisten myöntämisvaltuusjakojen täsmentymisestä ja

76 000 euroa eräiden yhteisöaloiteohjelma- hankkeiden aikaistamisesta vuodelle 2005.	2006 talousarvio	11 284 000
	2005 II lisätalousarvio	-2 000 000
	2005 I lisätalousarvio	770 000
	2005 talousarvio	13 293 000
	2004 tilinpäätös	5 755 872

Pääluokka 32

KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Hallinto

22. Työvoima- ja elinkeinokeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 78 318 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 510 000 euroa talousarvioesityksen 77 808 000 euroon nähden aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.

2006 talousarvio	78 318 000
2005 II lisätalousarvio	270 000
2005 I lisätalousarvio	1 986 000
2005 talousarvio	74 871 000
2004 tilinpäätös	73 146 000

20. Teknologia- ja innovaatiopolitiikka

21. Geologian tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Geologian tutkimuskeskuksen ylijohtajan virka muutetaan pääjohtajan viraksi.

Selvitysosa: Päätösosa lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan toiseksi kappaleeksi.

2006 talousarvio	40 315 000
2005 I lisätalousarvio	588 000
2005 talousarvio	40 822 000
2004 tilinpäätös	41 208 000

22. Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Määrärahaa saa käyttää EU:n tutkimuksen puiteohjelmista rahoitettavaan ETEY (eurooppalainen taloudellinen etuyhtymä) -hankkei-

siin osallistumista varten perustettavan osuuskunnan enintään 100 euron suuruisen osuuskunnan maksun ja perustamisasiakirjojen laadinnasta aiheutuvien tavanomaisten palkkioiden ja julkisten maksujen maksamiseen.

Selvitysosa: Päätösosa lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan neljänneksi kappaleeksi.

Perustettavan osuuskunnan jäseniksi tulevat Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen lisäksi Teknologian kehittämiskeskus, Mittatekniikan keskus ja Suomen Akatemia.

Kansallisesta lainsäädännöstä johtuen Suomen valtion viranomainen ei voi olla suoraan eurooppalaisen taloudellisen etuyhtymän (ETEY:n) jäsen, koska jäsenellä on rajoittamaton vastuu ETEY:n veloista. Jotta varmistetaan valtion viranomaisten mahdollisuudet osallis-

tua kansainvälisiin tutkimushankkeisiin, on välttämätöntä perustaa yksityisoikeudellinen väliorganisaatio, johon vastuu rajoittuu. Osuuskunnan toiminnasta aiheutuvat menot hoidetaan jatkossa toimintamenojen puitteissa.

2006 talousarvio	69 732 000
2005 I lisätalousarvio	812 000
2005 talousarvio	68 978 000
2004 tilinpäätös	68 799 000

25. Mittatekniikan keskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Määrärahaa saa käyttää EU:n tutkimuksen puiteohjelmista rahoitettaviin ETEY (eurooppalainen taloudellinen etuyhtymä) -hankkeisiin osallistumista varten perustettavan osuuskunnan enintään 100 euron suuruisen osuusmaksun ja perustamisasiakirjojen laadinnasta aiheutuvien tavanomaisten palkkioiden ja julkisten maksujen maksamiseen.

Selvitysosa: Päätösosa lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan kolmanneksi kappaleeksi.

Perustettavan osuuskunnan jäseniksi tulevat Mittatekniikan keskuksen lisäksi Valtion teknillinen tutkimuskeskus, Teknologian kehittämiskeskus ja Suomen Akatemia.

Kansallisesta lainsäädännöstä johtuen Suomen valtion viranomainen ei voi olla suoraan eurooppalaisen taloudellisen etuyhtymän (ETeY:n) jäsen, koska jäsenellä on rajoittamaton vastuu ETEY:n veloista. Jotta varmistetaan valtion viranomaisten mahdollisuudet osallistua kansainvälisiin tutkimushankkeisiin, on välttämätöntä perustaa yksityisoikeudellinen väliorganisaatio, johon vastuu rajoittuu. Osuuskunnan toiminnasta aiheutuvat menot hoidetaan jatkossa toimintamenojen puitteissa.

2006 talousarvio	5 289 000
2005 I lisätalousarvio	67 000
2005 talousarvio	5 198 000
2004 tilinpäätös	5 684 000

26. Teknologian kehittämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Määrärahaa saa käyttää EU:n tutkimuksen puiteohjelmista rahoitettaviin ETEY (eurooppalainen taloudellinen etuyhtymä) -hankkeisiin osallistumista varten perustettavan osuuskunnan enintään 100 euron suuruisen osuusmaksun ja perustamisasiakirjojen laadinnasta aiheutuvien tavanomaisten julkisten palkkioiden ja julkisten maksujen maksamiseen.

Selvitysosa: Päätösosa lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan neljänneksi kappaleeksi.

Perustettavan osuuskunnan jäseniksi tulevat Teknologian kehittämiskeskuksen lisäksi Valtion teknillinen tutkimuskeskus, Mittatekniikan keskus ja Suomen Akatemia.

Kansallisesta lainsäädännöstä johtuen Suomen valtion viranomainen ei voi olla suoraan eurooppalaisen taloudellisen etuyhtymän (ETeY:n) jäsen, koska jäsenellä on rajoittamaton vastuu ETEY:n veloista. Jotta varmistetaan valtion viranomaisten mahdollisuudet osallistua kansainvälisiin tutkimushankkeisiin, on välttämätöntä perustaa yksityisoikeudellinen väliorganisaatio, johon vastuu rajoittuu. Osuuskunnan toiminnasta aiheutuvat menot hoidetaan jatkossa toimintamenojen puitteissa.

2006 talousarvio	27 991 000
2005 I lisätalousarvio	243 000
2005 talousarvio	26 509 000
2004 tilinpäätös	25 274 000

30. Yrityspolitiikka

42. Finnvera Oyj:n korkotuet (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 14 891 000 euroa.

Alueellisen korkotuen piiriin kuuluvia lainoja erityisrahoitusyhtiö saa myöntää vuonna 2006 enintään 120 330 000 euroa ja elinkeino-

poliittisin perustein tuettavien tukiohjelmien mukaisia erityiskorkotuen piirissä olevia lainoja yhteensä enintään 114 314 000 euroa. Valtioneuvosto voi tarvittaessa kysyntätilanteen niin edellyttäessä valtuuksien yhteismäärää ylittämättä muuttaa aluepoliittisten korkotukilainojen ja erityiskorkotukilainojen välistä jakosuhdetta sekä muuttaa korkotuellista valtuutta korkotuettomaksi.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen ja päätösosan toinen kappale korvaa talousarvioesi-

tyksen momentin päätösosan kolmannen kappaleen.

Lisäys 471 000 euroa talousarvioesityksen 14 420 000 euroon nähden aiheutuu vuoden 2005 ensimmäisessä ja toisessa lisätalousarviossa tehdyistä muutoksista.

2006 talousarvio	14 891 000
2005 II lisätalousarvio	—
2005 I lisätalousarvio	—
2005 talousarvio	17 320 000
2004 tilinpäätös	17 494 338

60. Energiapolitiikka

42. *Kioton mekanismien käyttö* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 350 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ns. Kioton pöytäkirjan sallimien joustomekanismien hallintoon liittyvän konsulttitoiminnan rahoitukseen sekä joustomekanismien hankintaan.

Selvitysosa: Momentti lisätään talousarvioesitykseen.

Suomi on sitoutunut osana Euroopan unionia täyttämään Kioton pöytäkirjan mukaiset velvoitteensa. Valtio voi osallistua kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen käyttämällä Kioton pöytäkirjan sallimia joustomekanismeja. Mekanismeilla hankittavien päästöyksiköiden määrä täsmennetään eduskunnalle annettavassa energia- ja ilmastostrategiaa koskevassa selonteossa.

Suomi käynnisti vuonna 1999 CDM/JI -koeohjelman keräämään kokemuksia joustomeka-

nismeista. Koeohjelman tavoitteena on ollut myös hankkeiden valmisteluun ja toteutukseen liittyvien hallinnollisten menettelytapojen luominen sekä selkeän ohjeiston laatiminen hankemekanismien käytöstä. Koeohjelman tarkoituksena on lisäksi ollut toteuttaa noin kymmenen JI- ja CDM-hanketta, jotka tuottavat päästövähennyksiä Suomelle. Koeohjelma rahoitetaan ulkoasiainministeriön momentilta 24.99.67. Joustomekanismien koordinoituvastuu siirtyy kauppa- ja teollisuusministeriölle. Päästöyksiköiden varsinaisen hankinnan lisäksi Kioton mekanismeihin liittyy monia pakollisia tehtäviä. Ne edellyttävät mekanismihallintoa riippumatta siitä, käytetäänkö mekanismeja päästövähennemien hankintaan vai ei.

2006 talousarvio	350 000
------------------	---------

Pääluokka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Sosiaali- ja terveysministeriö

62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus sosiaali- ja terveysministeriön osalta (arviomääräraha)

Vuonna 2006 saa uusia myöntämispäätöksiä tehdä yhteensä 4 849 000 eurolla.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen.

Myöntämisvaltuuden vähennys 160 000 euroa talousarvioesityksen 5 009 000 euroon

nähdessä aiheutuu yhteisöaloiteohjelmien hallinnonaloittaisen myöntämisvaltuusjaon tämentymisestä.

2006 talousarvio	5 457 000
2005 I lisätalousarvio	—
2005 talousarvio	4 815 000
2004 tilinpäätös	3 289 104

17. Työttömyysturva

50. Valtionosuus työttömyyskassoille (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 542 000 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 28 000 000 euroa talousarvioesityksen 514 000 000 euroon nähdessä aiheutuu ansiopäivärahamenojen kasvusta.

2006 talousarvio	542 000 000
2005 II lisätalousarvio	-9 000 000
2005 talousarvio	580 000 000
2004 tilinpäätös	592 000 000

51. Työttömyysturvalain mukainen perusturva (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 59 000 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 2 000 000 euroa talousarvioesityksen 61 000 000 euroon nähdessä aiheutuu palkansaajan työttömyysvakuutusmaksuna tilitettävän maksun kasvusta ja toisaalta peruspäivärahamenojen kasvusta.

2006 talousarvio	59 000 000
2005 II lisätalousarvio	-2 000 000
2005 talousarvio	76 000 000
2004 tilinpäätös	99 000 000

18. Sairausvakuutus

60. *Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 107 900 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Talousarvioesityksen momentin selvitysoosan kuudennessa kappaleessa esitetyn lääkekorvausjärjestelmän uudistamisesta aiheutuva määrärahan vähennys on 33 500 000 euroa kappaleessa mainitun 35 000 000 euron asemesta.

Talousarvioesityksen momentin selvitysoosan seitsemännessä kappaleessa esitetyn

Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain muuttamisesta aiheutuva määrärahan lisäys on 400 000 euroa kappaleessa mainitun 1 800 000 euron asemesta.

Lisäys 100 000 euroa talousarvioesityksen 1 107 800 000 euroon nähden aiheutuu edellä mainituista kustannusten tarkentumisista.

2006 talousarvio	1 107 900 000
2005 II lisätalousarvio	-45 000 000
2005 I lisätalousarvio	4 260 000
2005 talousarvio	1 017 000 000
2004 tilinpäätös	769 618 758

19. Eläkevakuutus

52. *Valtion osuus yrittäjien eläkelaista johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 73 000 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 11 000 000 euroa talousarvioesityksen 62 000 000 euroon nähden aiheutuu YEL-maksun alentamisen vaikutuksesta vakuutusmaksuarvioon.

2006 talousarvio	73 000 000
2005 II lisätalousarvio	-8 000 000
2005 talousarvio	60 000 000
2004 tilinpäätös	58 700 000

53. *Valtion korvaus lapsen hoidon ja opiskelun ajalta kertyvästä eläkkeestä* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 400 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 399 000 euroa talousarvioesityksen 1 000 euroon nähden aiheutuu lain toimeenpanojärjestelmän rakentamisen korvaamisesta Eläketurvakeskukselle sekä Kansaneläkelaitokselle.

2006 talousarvio	400 000
2005 talousarvio	1 000

32. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto

30. (33.32.30 ja 35) *Valtionosuus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 4 020 700 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Muutos 14 700 000 euroa talousarvioesityksen 4 006 000 000 euroon nähden aiheutuu

kuntien verotuloihin perustuvien tasauserien nettolisäyksistä ja -vähennyksistä.

Vuoden 2004 lopullisiin verotietoihin perustuen on valtionosuuksien tasausten muutoksesta otettu vähennyksenä huomioon 2 600 000 euroa. Lisäksi viitaten tämän täydentävän esityksen momentin 26.97.31 selvitysosassa todettuun metsäverokompensatioon liittyvään

tasausrajan korotuksen vaikutukseen on lisäksi otettu huomioon 17 300 000 euroa.

2006 talousarvio	4 020 700 000
2005 talousarvio	3 728 271 000
2004 tilinpäätös	3 365 346 652

Pääluokka 34 TYÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

05. Euroopan rakennerahastojen ohjelmien toteutus

61. Euroopan sosiaalirahaston osallistuminen EU:n rakennerahasto-ohjelmiin (arvio-määräraha)

Määrärahaa saa yhdessä hallinnonalojen vastinrahoitusmomenttien määrärahojen kanssa käyttää myös Euroopan sosiaalirahaston rahoittamien ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan enintään 365 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan viiden kappaleen.

Henkilötyövuosimäärän lisäys 224 henkilötyövuodella talousarvioesityksen 141 henkilö-

työvuoteen nähden aiheutuu siitä, että henkilötyövuosimäärän mitoituksessa on otettu teknisen avun varoin palkatun henkilöstön lisäksi huomioon arvio Euroopan sosiaalirahaston rahoittamissa oman toiminnan hankkeissa palvelusta henkilöstöstä.

2006 talousarvio	137 242 000
2005 II lisätalousarvio	-4 000 000
2005 I lisätalousarvio	—
2005 talousarvio	137 055 000
2004 tilinpäätös	120 167 185

06. Työvoimapolitiikan toimeenpano

21. Työvoima-asiain paikallishallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Yhteispalvelupisteiden ja palvelukeskusten toimintaan tarkoitettun määrärahan käyttö edellyttää, että kunnat sijoittavat yhteisiin toimipisteisiin suunnilleen saman määrän virkailijoita kuin työvoimatoimisto. Työhallinto ja kunta vastaavat yhdessä toiminnasta aiheutuvista kustannuksista työministeriön tarkemmin määrittelemällä tavalla.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan kolmannen kappaleen.

Päätösosan muutos selkeyttää työhallinnon ja kuntien välistä kustannusten jakoa ja helpottaa kustannusten seurantaa.

2006 talousarvio	142 826 000
2005 II lisätalousarvio	554 000
2005 I lisätalousarvio	2 575 000
2005 talousarvio	134 583 000
2004 tilinpäätös	137 592 743

Pääluokka 35 YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

30. Asumisen edistäminen

60. Siirto valtion asuntorahastoon

Vuonna 2006 saa Valtion asuntorahaston varoista valtionavustuslain nojalla myöntää määräraikaisia hankekohtaisia avustuksia pääkaupunkiseudun ja sen kehyskuntien lisäksi myös muiden kasvukeskusten kunnille uusien asuntoalueiden kunnallistekniikan rakentamiseen yhteensä enintään 10 000 000 euroa siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään. Lisäksi saadaan tehdä ehdollisia ennakkopäätöksiä vuosina 2007—2009 mainittuun tarkoitukseen myönnettävistä avustuksista. Ehdollisten ennakkopäätösten mukaan myönnettävien avustusten määrä saa olla yhteensä enintään 5 000 000 euroa. Kasvukeskusten kunnallistekniikan rakentamiseen myönnettävän avustuksen kohteita saa laajentaa siten, että avustusta voidaan myöntää asuntoaluetta

varten tarvittavien siirto- ja kokoojaviemärien sekä syöttö- ja yhdysvesijohtojen rakentamiseen noudattaen vesihuollon tukemisesta annettua lakia (686/2004).

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan *Avustukset*-osion neljännen kappaleen.

Avustuksiin viisivuotiskautena 2005—2009 tarkoitetun yhteensä 50 miljoonan euron valtuuden jaksotusta muutetaan siten, että vuonna 2006 käytettävää valtuutta nostetaan kahdeksasta miljoonasta eurosta kymmeneen miljoonaan euroon.

2006 talousarvio	—
2005 talousarvio	—
2004 tilinpäätös	—

99. Ympäristöministeriön hallinnonalan muut menot

62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus ympäristöministeriön osalta (arvio-määräraha)

Vuonna 2006 saa uusia myöntämispäätöksiä tehdä yhteensä 6 906 000 eurolla.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen.

Myöntämisvaltuuden lisäys 173 000 euroa talousarvioesityksen 6 733 000 euroon nähden

aiheutuu tavoite 1- ja 2 -ohjelmien ja yhteisöaloitteiden hallinnonaloittaisten myöntämisvaltuusjakojen täsmentymisestä.

2006 talousarvio	10 135 000
2005 II lisätalousarvio	-800 000
2005 I lisätalousarvio	—
2005 talousarvio	10 765 000
2004 tilinpäätös	8 005 564